

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wynosi
w Krakowie: miesięcznie
kor. 2.—. Za odnośnienie
do mieszkania dopłaca się
40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admi-
nistracji: róg ul. św. Krzy-
ża i Mikołajskiej L. 7.
Rękopisy Redakcja nie
zwraca.
Telefon Nr 190.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata
na „Głos Narodu“ wyno-
si na prowincji: mie-
sięcznie kor. 2.70. W pań-
stwie niemieckim kwar-
talnie: 10 koron. W in-
nych państwach kwartal-
nie koron 12.—.

Numer pojedynczy w miej-
scu 10 h., na prowincji 12 h.
Każda zmiana adresu 40 h.
Numer niedzielny ilustro-
wany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego dnia p. Włodzisław Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej L. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy za każdy następny raz 12 hal. — Nadesłane po 60 halerzy od wiersza za każdy raz. — Śluby, nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Haßmauna, w Wiedniu Haassenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu) M. Opelik, R. Mosse, N. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Lam, rue de Varenne 38.

Nr. 147

Kraków, Wtorek dnia 30 Maja 1905 r.

Rok XIII.

Od Administracji.

Szan. P. T. Prenumeratorów uprasza-
my o rychle odnowienie prenumeraty,
celem uniknięcia przerwy w dostawie
dziennika.

Prenumerata na miesiąc Czerwiec wynosi w miej-
scu 2 kor., z odnośnieniem 2 kor. 40 hal., na pro-
wincji 2 kor. 70 hal.

Nowo przystępujący prenumeratorowie
otrzymają początek sensacyjnej powieści:
»Naręczona Lotaryngji« Juljusza Mary,
pierwsze 18 arkuszy za zwrotem porta
20 halerzy.

Ostatni wysiłek.

W wielkiej grze wojennej, która się rozgry-
wa się obecnie na Dalekim wschodzie, rzuciła
Rosja na plac boju ostatnie swoje karty i zno-
wu przegrała. Rezultat ten można było wpraw-
dzie przewidzieć z matematyczną niemal pew-
nością, opierając się na dotychczasowych wy-
padkach i na ujawnionych w toku wojny de-
fektach armji i floty rosyjskiej, — ale szczę-
ście wojenne jest tak zmienne, wynik bitwy
morskiej zależy od tylu przypadkowych okolicz-
ności, że do ostatniej chwili wielu nawet fa-
chowych znawców przypuszczało możliwość na-
głego zwrotu na korzyść Rosji.

Najwięcej jednak obawiali się takiego od-
wrócenia szczęścia wojennego ci wszyscy Ro-
sjanie, którzy podjęli walkę na śmierć i życie
z obecnym systemem rządowym, z despotyz-
mem i biurokracją. Zwycięstwo Roźdiestwień-
skiego byłoby hasłem ich klęski, byłoby nowym
utrwaleniem ustroju państwowego, opartego na
samowoli czynownictwa i niewolnictwie społecz-
stwa, reakcja pogubiona chwilowo, oczekiwala
tylko wiadomości o zwycięstwie floty, aby zgnieść
wszelkie dążenia wolnościowe i proklamować
raz na zawsze panowanie samowładztwa i pra-
wosławia na wszystkich obszarach podległych
rosyjskiemu berłu. Nie można się też dziwić, że
sympatje ucziwych patriotów rosyjskich były
tym razem w obozie japońskim, — bo każdy
nowy tryumf oręża japońskiego, otwierał wrota
odrodzenia Rosji...

Zwycięstwa Japonji, nawet najzupełniejsze, na-
wet zdobycie przez nią Władywostoku i Wscho-
dniej Syberji, nie decydują w żadnym razie o
istnieniu Rosji, nie nadwyrężają jej niezawisło-
ści, nie dotykają nawet jej właściwych tery-
torjów, bo przecież Usurja, Mandżurja i Port
Artura to nabytki tak świeże, że utrata ich nie
może zaważyć na szali rosyjskiej potęgi. Dopie-
ro interwencja Niemiec i Austrii, której następ-
stwem byłby zabór polskich prowincji, zepchnę-
łaby Rosję ponownie do rzędu państw półazja-
tyckich, odjęłaby jej wszelkie znaczenie w Eu-
ropie i postawiłaby ją w stałej zawisłości od za-
chodnich sąsiadów. Na to jednak nie zanosi się
wcale i Rosja może spokojnie rozbrajać swoje
zachodnie granice, których dotychczas tak sta-
rannie i zazdrośnie strzegła.

Wojna z Japonją wywiera przedewszystkiem
rozstrzygający wpływ na wewnętrzny rozwój
społeczeństwa i państwa rosyjskiego, bo w niej
i przez nią zbankrutował system rządowy obe-
cny, odkryła się przed całym światem nikczem-
ność i ohyda kliki, która trzymała w swych
dłoniach losy Rosji...

Na polach mandżurskich, na wodach Ocea-
nu Spokojnego, spotkały się i zderzyły: wolność
z niewolnictwem, oświata z ciemnotą, kultura
z barbarzyństwem, prawność z przedajnością i

niewolnicza, ciemna, barbarzyńska i przedajna
Rosja musiała uleść wobec Japonji rozkwitają-
cej wolnością, kulturą i... religijną tolerancją.
Bo to przecież wiadomo, że w Japonji dotąd
nauka Chrystusowa jeszcze nie zupełnie przeni-
kła — tolerancja religijna istnieje oddawna,
gdy w niby chrześcijańskiej Rosji, kościół kato-
licki ulegał do ostatnich dni najśroźszemu prze-
śladowaniu...

Straszna klęska na morzu, może i powinna
przeciwić dalsze wahania cara i jego doradców.
Ostatnie ich nadzieje są rozwiane; dalszy opór
przeciwko pragnieniom i żądaniom całego spo-
łeczeństwa musi doprowadzić do rewolucji i woj-
ny domowej. Jeżeli Mikołaj II i jego najbliżsi
mają choć trochę politycznego rozumu, powinni
jak najprędzej zawrzeć pokój z Japonją i ogło-
sić konstytucję.

Sejm galicyjski i czeski.

Budynki sejmowe we Lwowie, w Wiedniu i Pradze. —
Gmach sejmowy i sala sejmowa we Lwowie jest naj-
piękniejszą. — Sala obrad z dawnej sali sejmowej. —
Wielka pompa: gwardziści i lokaje. — We Lwowie
więcej powagi w obradach! — Publiczność czeka
na galerji sejmowej. — Czem jest dla Czechów ich
sejm? — Prochownia. — Potrzeba sfederalizowania
państwa.

Nasz korespondent wiedeński (*Mm.*) pisze:
Galicja jest na równi z Bukowiną najuboż-
szym krajem koronnym austriackim, ale za to
posiada najwspanialszą salę sejmową w całym
państwie. Takiej sali monumentalnej, o dwóch
galerjach, jasnej, doskonale oświetlonej z góry,
o linjach klasycznych, bogatej, pięknej nie po-
siada żaden inny kraj koronny w Austrii.

Sala sejmowa dolno-austriacka jest staroży-
tna, pełna zresztą dla rozwoju parlamentary-
zmu w Austrii wspomnień dziejowych. W tej
sali bowiem dnia 13 marca 1848 roku obalono
po porażce pierwszy absolutyzm; stąd owego
dnia ruszyła na zamek cesarki deputacja stan-
ów, by przedłożyć Ferdynandowi Dobrotliwe-
mu potrzebę reform. Ale owa sala jest raczej
komnatą rycerską, niż salą sejmową. Galerja
z tyłu za ławkami, ustawiona na estradzie,
tylko o kilka stóp góruje nad posłami. Fotel
marszałka i fotele jego biura tudzież namiestni-
ka nie mają w sobie nic majestatycznego.

Sala sejmowa czeska w dawnym pałacu
Thuna na Malej Stronie pod Hradczynem nie
o wiele większa od dolno austriackiej. Była to
ongi sala balowa, zaopatrzona w dwa małe
chóry dla muzykantów i spektatorów. Dzisiaj
pomieszczono tam publiczność i dziennikarzy.
Posłowie siedzą ściśnięci. Po parogodzinnem po-
siedzeniu atmosfera staje się duszną, zatrutą.
Oświetlenie złe, a więc w biały dzień pali się
światło elektryczne, co działa zabójczo na oczy
poselskie. Trybuna marszałka, sekretarzy i na-
miestnika mieści się między oknami ściany
frontowej, wychodzącej na ciasną, starą ulicę
Sejmową, wobec której plac przed Sejmem gali-
cyjskim jest jednym z cudów świata.

Czesi przecież nadrabiają ceremonjałem, ja-
kiego Lwów nie posiada, bo Sejm galicyjski jest
stosunkowo świeżą roślinką, podczas gdy Sejm
czeski — zdaniem Czechów — nietylko tworzy
ciąg dalszy Stanów Czeskich z doby absoluty-
zmu habsburskiego, lecz jest jednym ogniwem
więcej w łańcuchu sejmów królestwa czeskiego
z epoki królów narodowych czeskich.

A więc przed gmachem sejmowym stoją gwar-
dziści obywatelskiej gwardji praskiej, w galo-
wych mundurach i w pełnym uzbrojeniu. Toż-
samo na schodach i gankach.

Wozni sejmowi posiadają fraki starego kroju
ciemno błękitne z bortami srebrnymi z przodu
i z tyłu wspaniale obszyte. Kapelusze stosowa-
ne czarne szeroko srebrnym wzdłuż od przodu
ku tyłowi obłożone. Niemal każdy z nich goli

brodę i wąsy, co nadaje mu typ figury z XVIII
wieku.

Na pochwałę naszych posłów sejmowych przy-
znać muszę, że u nas więcej powagi w sposobie
prowadzenia obrad. Przedewszystkiem zachowuje
się w Sejmie lwowskim ten dobry zwy-
czaj, przejęty z parlamentu angielskiego, że mów-
ca musi mówić do marszałka. Jeżeli zwraca się
podczas mowy w stronę danej partji albo dane-
go posła, marszałek przywołuje go do porządku.
Powtóre, podczas obrad na sali sejmowej lwow-
skiej przebywa więcej posłów, niż w Pradze,
gdzie pod tym względem zakorzeniło się naślado-
wnictwo zwyczajów wiedeńskich, wcale na
owo naśladownictwo nie zasługujących. Ławki
niemieckie w razie, gdy przemawia poseł cze-
ski, niemal stale puste. Ławki młodocześnie pu-
ste, jeżeli przemawia radykalista czeski. Ławki
posłów większej własności prawie zawsze puste.

Podobała mi się natomiast publiczność cze-
ska. Słucha rozpraw sejmowych w skupieniu
ducha, z przejęciem. Dla niej Sejm czeski jest
czemś tak drogiem, jest instytucją tak cenną,
że siedzą owi ludzie starzy i młodzi, matrony
i dziewczęta na owej galerji tak, jak gdyby
siedzieli na ławkach kościelnych. Dostać się też
na galerję sejmową nie łatwo, w każdym razie
trudniej niż we Lwowie, gdzie za ledwie czwarta
lub piąta część miejsc bywa zajęta. Ba! nie
dziwnego. Dla nas Sejm galicyjski jest tylko
skąpą spuścizną po Sejmie polskim. W oczach
Czecha dzisiejszy Sejm czeski tworzy ośrodek
przyszłego Zgromadzenia narodowego ziem cze-
skich.

Gdy w piątek siedziałem na lewej galerji
sejmowej, mimowoli nasuwało mi się dużo roz-
pamiętywań na temat walki Niemców z Cze-
chami i na temat wagi, jakiej skutkiem tego
ów Sejm w dzisiejszej formie posiada dla poli-
tyki całego państwa. Rozszerzmy kompetencję
Sejmów i w jednej chwili Sejm czeski będzie
miał więcej znaczenia dla Czech samych, lecz
przeistnieje oddziaływać na losy sfederalizowanej
Austrii.

Z prochowni, której częste wybuchy podry-
wają podwaliny państwa, zmieni się w czyn-
nik dobroczynny dla własnego kraju, podrzędny
dla życia całej monarchji!

Walka o prawa języka polskiego.

Kutno 26 maja 1905 r.

(Korespondencja Głosu Narodu).

Żądania języka polskiego w urzędowaniu
gminnym, prawdziwie z siłą żywiołową są sta-
wiane w coraz to większej ilości gmin. Lud
nasz, zwalczając przeszkody, stawiane mu przez
władze, z całą świadomością doniosłości akcji
rozpoczął walkę o język polski. Na jakie prze-
szkody natrafia on w tej walce, niech posłuży
za dowód poniższe sprawozdanie.

W gminie Kutno na pierwszym zebraniu po
Nowym Roku ktoś z zebranych odezwał się, iż
podług ustawy gminnej z 1864 r., rozprawy na
zebraniach winny się toczyć po polsku, a książ-
ki, protokoły zebrań i t. p. mają być spisywane
w polskim języku — i postawił wniosek, aby
nadal wszystko odbywało się po polsku. Wnio-
sek ten został przyjęty jednogłośnie przez 182
obecnych na zebraniu włościan. Pisarz gminny
nie chciał wnieść tej uchwały do protokołu, za-
brał ze sobą książki i umknął. Wtedy na proś-
bę zebranych p. Zawadzki, pełnomocnik gmin-
ny, wziął arkusz papieru i napisał protokół po
polsku. Naczelnik powiatu Dwigubski wyznaczył
drugie zebranie, na które przybył z naczelnik-
kiem straży ziemskiej Gribem (osławiony rze-
zią włościan w Łanietach) i 12 strażnikami. Sam
p. Dwigubski z 2 strażnikami zajął stanowisko
w kancelarji gminnej, Griba zaś z 10 policjan-
tami postawił w rezerwie poza kancelarją.

Pełnomocnik gminny p. Zawadzki zapytał wójta, czy to on sprowadził strażników, a po otrzymaniu odpowiedzi przeczącej, poprosił wójta, aby rozkazał strażnikom opuścić zebranie, ponieważ ustawa gminna wyraźnie zabrania im asystować na zebraniach. Naczelnik powiatu nie pozwolił strażnikom opuścić kancelarii, wtedy wójt rozwiązał zebranie, jako nielegalne, ponieważ znajdowały się na niem osoby, nie mające do tego, według ustawy, prawa, o czym został sporządzony odnośny protokół, podpisany przez wszystkich po polsku.

Grib (postawiony w rezerwie) począł prośbą i groźbą namawiać włościan, aby wrócili i podpisali inny protokół, zredagowany przez naczelnika, ale na to wszyscy jednogłośnie odpowiedzieli, iż podpisali już jeden, pisany po polsku, drugiego podpisywać nie myślą — i rozeszli się.

Zwołano 3 zebranie, na które przybył komisarz włościański. Ten znowu zaczął używać wszelkich możliwych środków, aby odwieść gminniaków od żądania języka polskiego. Gminniacy nie ustąpili, wtedy komisarz zrezygnował i kazał wnieść do księgi protokół posiedzenia po polsku i odtąd wszystko po polsku się w gminie prowadzi.

Wściekłość naczelnika powiatu nie miała granic. Dziewięć razy sprowadzał do swego biura w Kutnie sołtysów, pełnomocników (prócz p. Zawadzkiego), spisywał protokoły, trzymał po kilka godzin w dzień i w nocy na śledztwie, chcąc się dowiedzieć, kto ich namówił do żądania języka polskiego, — a głównie, czy nie p. Zawadzki, lecz nie się nie dowiedział i nie nie zrobił. Gminniacy postawili na swoim.

Uchwały o języku polskim zapadły jeszcze w gminach Łanięty, Krzyżanów, Rdutów. — W gminie Rdutów, gdy na zebranie przyszli strażnicy i żandarm, wójt wziął ustawę, przeczytał artykuł, zabraniający im być na zebraniu i rozkazał wyjść z kancelarii. Gdy go nie usłuchali, przeczytał powtórnie odnośny artykuł ustawy, a potem donośnym głosem odezwał się w te słowa: «W imieniu Najjaśniejszego Pana i z Jego rozkazu w ustawie nakazuję wam wyjść». I to wezwanie nie poskutkowało, wtedy został spisany protokół i zebranie rozwiązano.

W dalszym ciągu zapadły uchwały w języku polskim w gminach Wojszyce i Zychlin.

Lud nasz umie być wdzięcznym. Gdy panu Zawadzkiemu zabrakło ludzi do pracy w polu, wtedy okoliczni włościanie przez kilka dni pomagali mu zupełnie bezpłatnie, a robotnicy z cukrowni po skończonej pracy u siebie przychodzili do roboty do p. Zawadzkiego i przez cztery dni pracowali po nocach. Z. B.

KORESPONDENCJE.

Siedlce 27 maja.

Ruch pośród Unitów, wywołany ukazem tolerancyjnym, przybiera olbrzymie rozmiary i nie już nie powstrzyma przejścia na katolicyzm całej niby prawosławnej ludności gubernji siedleckiej i lubelskiej. Ze wszystkich parafji dochożą nas opisy scen dziwnych i rozrzewniających. W Nodzynie, gdy proboszcz z ambony oficjalnie ogłosił ukaz o tolerancji w sam dzień św. Stanisława, jeden wielki ale radosny płacz rozległ się w kościele. — W kilku następnych dniach wszyscy Unicy przeszli na katolicyzm. Pop, który gospodaruje w cerkwi, zabranej Unitom, niema już nie do roboty. On i niektórzy jego koledzy próbowali agitować za przywróceniem Unji (niespodziewani obrońcy!!) ale im się to zupełnie nie powiodło. O przywróceniu Unji nikt z włościan nie chce słyszeć; wszyscy opowiadają o więzieniach, kontrybucjach i innych dotkliwych karach, które przeszli z powodu Unji. W parafji nodzyńskiej przeszło na katolicyzm 600 Unitów, tj. wszyscy, którzy tu mieszkają. Dalej w głębi gubernji lubelskiej przechodzą masami Unicy od 10 do 20.000, tak, że za kilka dni nie będzie tam wcale prawosławnych, oprócz popów i ich rodzin.

Ciekawy niezmiernie objaw towarzyszy tym masowym przejściom. Oto włościanie nie chcą mówić po rusku, nawet zawiązują między sobą coś podobnego do bractw, których członkowie zobowiązują się mówić tylko po polsku. A trzeba wiedzieć, że w tym kierunku nie było żadnej agitacji. Stosunki językowe są tu takie. W siedleckiej gubernji wszyscy byli unicy mówią po polsku, — w lubelskiej, prawie wszyscy umieją po polsku. Język ruski panuje właściwie na wąskim skrawku wzdłuż granicy Wołynia i Galicji. Ale i po tamtej stronie Bugu, na Wołyniu język polski jest rozpowszechniony wśród włościan, zwłaszcza, że w powiatach kowelskim i włodzimierskim istnieje dużo osad mazurskich. W każdym razie kwestja na rodowa ruska u nas nie istnieje, mimo usiłowań niektórych popów, galicyjskich renegatów, którzy tu przybyli po zruszczeniu Unji, sprowadzeni za drogie pieniądze przez rząd rosyjski.

Ze strony rosyjskiej, prowadzą gwałtowną agitację czynownicy i popi, — nie mogą jednak wpłynąć na lud, ponieważ przemawiają do niego obcym rosyjskim językiem.

Oslawione bractwo Bogarodzicy w Chelmie, subwencjonowane przez rząd i założone w celach rusyfikacyjnych, wydaje rozmaite okólniki, w których zapewnia włościan, że «Polska nigdy (!) nie będzie przywrócona», że więc unicy powinni

trwać przy prawosławnej wierze z ruskim carem! Odezwy te nie mają żadnego skutku, ale przeciwnie zachęcają włościan do jak największego przechodzenia do katolicyzmu, aby raz się pozbyć opieki dotychczasowych prześladowców.

Nie wiadomo co rząd robi z cerkwiemi, które stoją pustką i niemają wcale parafjan. W myśl zasad słuszności, należałoby je przerobić na katolickie kościoły, — bo świątynie parafjalne są absolutnie niewystarczające.

Niektórzy popi spakowali manatki i wynieśli się do miast; rząd znajdzie dla nich zaopatrzenie w głębi Rosji.

Warszawa 27 maja 1905 r.

Anarchja.

U nas tu kompletna anarchja, od kilku dni, jak wiecie już z pism, szerzy się obraz zniszczenia po całej Warszawie; władze i policja zachowują się wobec tego zupełnie biernie. Byłem naoczny świadkiem, jak przy burzeniu prywatnych mieszkań osób niby o niemoralne prowadzenie się podejrzanych, nie było albo całkiem policji, choć pogrom trwał parę godzin na małym kawałku jednej i tej samej ulicy, albo jeżeli była, to jakby dla parady i z kilkunastu kozakami przypatrywała się z olimpijskim spokojem, rozbijaniu i niszczeniu całego dobytku nieszczęśliwych ofiar dzikiego wandalizmu hulającej tłuszczy. A przecież gdyby miejscowe władze chciały, byłyby temu wszystkiemu skutecznie zapobiegły. Dostyc bowiem było wysłać na miasto parę setek kozaków, którzyby z pewnością przywrócili porządek wśród żydów. Ale tak się nie stało, bo tak nie chciano. I gdy na jednej ulicy był dokonywany pogrom, na sąsiedniej zaraz obok, tuż prawie, stała policja i kozacy najspokojniej paląc sobie papierosy i śmiejąc się. Gdy zaś pogrom ustał i niszczyciele oddalili się, policja z kozakami przechodziła ceremonjalnym marszem obok zburzonych mieszkań i na tem kończyła się jej interwencja. Prawda, że generał Hurko był okrutnik i tyran, podobnie jak Czertkow, ale słodki i liberalny obecny generał-gubernator uznał za stosowne widocznie rządzić się polityką swoją własną, rodzinną, wypielęgowaną na stepach kozackich Donu i Nowoczerkawska. Czy daleko w ten sposób zajdzie ze swymi rządami to inna kwestja!? Dziś dopiero ogłoszono proklamację, że wszelkie wybryki anarchistyczne będą bezwzględnie siłą wojskową tłumione, dziś, gdy zbrodnicze zaburzenia same przez się ustąpiły. — Ale gdy dnia 1 go maja tłum robotników przeciągał ulicą Jeruzolimską, śpiewając różne pieśni i nie wyrządzając nikomu krzywdy, użyto nikczemnego podstępnie by wywołać strzały ze strony nagromadzonego wojska. Kazano przebranemu policjan-

WINA I POKUTA

20

(Ciąg dalszy).

Wstrzymał się zawstydzony swem gorącym uniesieniem; w tych paru słowach odkrył tajemnicę swego serca. Laura była zbyt niewinna, by zrozumieć znaczenie tych kilku wyrwanych wyrazów, ale Madden zrozumiała i uśmiechnęła się przyjaźnie do młodego człowieka. Artur Lowell był ulubieńcem dawnej mamki Laury Dunbar, widziała, że ubóstwiał jej młodą panią i uważała go za wzór wszystkiego, co szlachetne i rycerskie.

Zacząła przestawiać srebrny serwis do herbaty i spojrzała znacząco na Dorotę Macmahon, która jednak nie rozumiała tego wymownego spojrzenia. Jej piękne czarne oczy, poważnie myślące i pełne słodczy, zwrócone były na twarze dwojga młodych, stojących we framudze okna. Na twarzy Laury widać było zmieszanie bolesnej niepewności; na twarzy młodzieńca rozlały się wyraz wymowny głębokiego uczucia. Patrząc na nich, Dorota bladła i czerwieniła i machinalnie drżącą ręką przewracała kartki książki.

— Przyniesiono ci dziś rano nowy kapelusz, panno Doroto — mówiła oschłym tonem Elżbieta — nie chcesz go obejrzeć?

— Mój nowy kapelusz? — pytała Dorota zamyślona.

— A tak, nowy kapelusz, ten, któryś wczoraj przy ulicy Regent kupiła; jaszczem też nie widziała nigdy kogoś tak zamyślonego, jak panna Dorota dzisiaj!

Dorota dziwiła się troskliwosci Elżbiety o kapelusz, ale nawiąka ulegać jej woli, do której sama Laura stosować się nieraz musiała, powstała i wyszła z pokoju za starą nianką. Laura pozostała sama z młodym patronem. Usiadła znów przy oknie i oparła głowę na rękę. Oczy jej patrzyły prosto przed siebie z wyrazem za-

myślenia, niezwykłym u niej, żywej z natury, jak ptaszek napielniający śpiewem powietrze.

Artur zbliżył się do zamyślonej.

— Lauro, o czym tak myślisz? Od dnia śmierci twego dziadka, nigdy cię jeszcze tak poważną nie widziałem.

— Myślę o moim ojcu — odpowiedziała drżącym, łzami przerywanym głosem; myślę, że on może nie będzie mnie kochał.

— Nie kochać ciebie Lauro? A któżby to zdołał? O! gdybym śmiał, gdybym mógł się odważyć! Muszę jednak mówić, Lauro, życie moje zależy będzie od tej chwili, powiem więc. Nie jestem ubogim, ale ty Lauro, majątkiem swego ojca tak jesteś oddzielona od reszty świata, że nie śmiałem mówić; lękałem się powiedzieć ci to, co byś była odkryła sama, gdybyś nie była tak niewinna, jak twoje gołąbki w Mandesley.

Młoda dziewczyna spojrzała nań zdumionymi oczyma, jeszcze mokremi od łez.

— Ja cię kocham Lauro, kocham cię; świat powie, że nie jestem ci równy położeniem, ale jestem mężczyzną, mam pragnienie zdobycia sobie stanowiska energią i silną wolą. Kto przysiągł, że zwycięży, temu nic nie jest niepodobne, a dla ciebie, Lauro, dla twojej miłości zwyciężę wszystkie przeszkody, zbyt wielkie dla innego. Pojadę do Indji zdobywać sławę i majątek. Bo sława i fortuna to niewolnicy; posłuszni są rozkazom tylko człowieka męznego, choć rozkazują ludzkomu słabemu sercu. Pomyśl ukochana moja, że majątek, stojący dziś na zawadzie pomiędzy nami, może nie być twoim w całości; ojciec twój nie jest starym może się ożenić i mieć syna, który po nim odziedziczy. O! gdyby tak się stało! Ale cokolwiek bądź się stanie, nie lękam się niczego, jeżeli będę mieć twoją miłość, Lauro, jedno słowo, słowo, które pozwoli mi mieć nadzieję. Przypomnij sobie, jakieśmi bywali szczęśliwi, będąc razem; dziećmi bawiliśmy się kwiatkami i motylami w ogrodach Mandesley, później błędziliśmy ręką w rękę nad

brzegiem Awonu; a gdyś wyrosła na kobietę, a ja na mężczyznę smutni milczący siadaliśmy nieraz przy łożu nękającego dziadka twego. — Przeszłość nas wiąże, Lauro. — Rzuć tylko okiem na te dni szczęścia i wymów słowo, ukochana moja, słowo miłości dla mnie.

Dziewczę spojrzało nań z uśmiechem i złożyło dłoń swą białą w jego rękę.

— Kocham cię, Arturze — mówiła czule — kocham tak, jakbym kochała brata, gdybym go miała.

Młody człowiek zwiesił głowę w milczeniu, a gdy ją podniósł, Laura spostrzegła, że był bardzo blady.

— Kochasz mnie tylko, jak brata, Lauro? — A jakżeś chcesz, abym cię kochała? — spytała niewinnie.

Artur spojrzał na nią ze smutnym uśmiechem, z uśmiechem czułym niewysłowionej piękności; był to bowiem uśmiech człowieka, gotującego się poświęcić swoje szczęście dla tej, którą kochał.

— Dostyc, Lauro — mówił spokojnie — słyszałem mój wyrok. Ty mnie nie kochasz, droga; ty nie znasz jeszcze gorączki życia.

Laura złożyła ręce i patrzyła nań błagalnie. — Nie gniewasz się na mnie, Arturze, wszak prawda?

— Na ciebie, ukochana!

— I kochasz mnie zawsze?

— Kocham, Lauro, z całym poświęceniem brata i jeżeli kiedykolwiek zapotrzebujesz mojej pomocy, zobaczysz, jak to dobrze mieć wiernego przyjaciela, dla którego życie jest niczem w porównaniu z twojem szczęściem.

Nie więcej nie powiedział, bo w owej chwili zaturkotały koła pod oknami i dały się słyszeć dwa silne uderzenia młotkiem we drzwi sieni. Laura drgnęła i twarz jej ożywna zbladła nagle.

— Mój ojciec przyjechał, — krzyknęła.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

towi strzelić z za parkanu w stronę kolumny wojskowej, by naturalnie wywołać odwet, no i odwet nastąpił, jak o tem już wiecie, padło zabitych kilkadziesiąt ofiar i jeszcze więcej poranionych. Tryumf nie lada; szkoda, że nie było tej odwagi i waleczności pod Mukdenem, a w końcu i tego rozumu strategicznego w pośród nieudolnych jenerałów na polach Mandżurji.

Gdym się zapytywał znajomych dozorców policyjnych, dlaczego nie przychodzą z pomocą gromionym przez tłumy mieszkańcom, odpowiadali mi kiwając głowami, że mają taki rozkaz.

Pogrom sutenerów żydowskich był niby akcją moralną, ale najpierw na całym świecie poskramięnie tych wyrzutków społeczeństwa musi należeć tylko do sądów i policji — a powtóre bardzo prędko cała ta awantura przerodziła się w dziki rabunek i zwróciła się przeciwko niewinnym. Dość było wskazać bandom waleśającym się po ulicach kobiet samotnie mieszkających — choćby najuczciwszą, a rabusie rzucali się na jej mieszkanie i grabili kosztowności i pieniądze tam znalezione, dopiero trzeciego dnia, gdy zrozumiano na zamku następstwa policyjnej apacji, wystąpiło wojsko. Aresztowano około 200 rabusiów. Któż jednak wynagrodzi olbrzymie straty, poniesione nie przez sutenerów, ani nawet przez kobiety lekkiego życia — ale przez ludzi zupełnie niewinnych?

WOJNA.

Kłeska Roźdiestwieńskiego.

Wypadki ostatnich czterech dni rozegrały się na wodach wschodnich w przyspieszonym tempie i wyjaśniły ostatecznie długą tajemnicę obu flot i plan obu admirałów. Admiral Roźdiestwieński po połączeniu się z Nebogatowem i po pobieźnym odrestaurowaniu okrętów na wodach francuskich, ruszył ku północy z zamiarem dostania się do Władywostoku w możliwie najkrótszym czasie. Odpowiednio do tego celu wybrał drogę najkrótszą, zarzucając myśl okrążenia Japonji i odbycia długiej podróży przez ocean Spokojny. Najkrótsza droga prowadziła koło Formozy i przez cieśninę koreańską. Tam właśnie skierował on swoje okręty. Wybierając jednak ten kierunek, musiał się liczyć z faktem, że zarówno Formoza jak i cieśnina koreańska tworzą podstawę dla floty japońskiej, że zatem w tych miejscowościach musi przyjść do bitwy. Roźdiestwieński przygotował się do niej przez odesłanie swych okrętów transportowych do portu chińskiego Wussung i do ujścia rzeki Jang tse kiang i uruchomiwszy w ten sposób swoje okręty wojenne, ruszył ku Formozie. Na południe od tej wyspy, w kanale Baszi, zaszedł znany tajemniczy epizod, komentowany jako drobniejsze starcie, a — jak to donosi depeza Biura Reutera z Tokio — redukujący się do zatopienia okrętu angielskiego przez flotę rosyjską. Zajście to, jakkolwiek brak o niem bliższych szczegółów, zdaje się przypominać znaną sprawę hullską.

Z pod Formozy wyruszyła flota rosyjska w cieśninę między Koreą a Japonją. W sobotę o godz. wpół do 5-tej po południu według czasu tokijskiego, t. j. około wpół do 9-tej rano tegoż dnia według naszej rachuby, sygnalizowano jej przybycie do wyspy Tsusimy.

Tsusima, leżąca w pośrodku cieśniny Koreańskiej między Mazampo i Fuzan a Simoneki, oddalona od tychże o około 100 kilometrów, upamiętniła się już w wojnie rosyjsko-japońskiej świetnym zwycięstwem Kamimury nad eskadrą władywostocką pod Jessenem, podczas jej trzeciej wycieczki w dniu 15 sierpnia zeszłego roku. Ufortyfikowana silnie, w bliskim kontakcie z portami wojennymi japońskimi, tworzyła ostatni punkt dogodny do zaatakowania Rosjan. Odległość jej od Władywostoku wynosi okragło 1000 kilometrów, Roźdiestwieński zatem płynąc z szybkością 20 mil morskich na godzinę, mógł stanąć u celu podróży nad ranem w poniedziałek według czasu tokijskiego, czyli około północy, z niedzieli na poniedziałek według naszej rachuby.

Zaznaczyć tu należy, że jeszcze w niedzielę, już po stwierdzeniu pobytu floty rosyjskiej koło Tsusimy, przeważna część referentów wojennych pism niemieckich wypowiadała przypuszczenie, że może Togo nie ma zamiaru przyjmować bitwy i pozwoli Roźdiestwieńskiemu dotrzeć do Władywostoku, aby go tam później blokować. Przypuszczenie to opierające się na dotychczasowej beczczynności admirała japońskiego, zawiodło, rzucając przeto niezbyt korzystne światło na intuicję tych taktyków. Tylko niedzielny *Standard* analizując taką kombinację, twierdził, że Togo nie popełniłby takiego błędu, i jeśliby ewentualnie Roźdiestwieński przybył do Władywostoku bez bitwy, znaczyliby to, że Togo nie mógł go zaatakować, a nie, że nie chciał.

Wracając do obliczeń, widzimy, że w nocy z niedzieli na poniedziałek mogły nadejść wieści albo o przybyciu floty rosyjskiej do Władywostoku, albo relacje o rozpoczęciu się bitwy morskiej. — Przyszły te ostatnie.

W chwili gdy to piszemy, nie ma jeszcze urzędowych raportów ani rosyjskich, ani japońskich, a depeze prywatne nie zawierają tak wyczerpujących szczegółów, aby mogły dać dokładniejszy obraz bitwy, tymbardziej, że toczy się ona czas dłuższy. Depesze dotychczasowe stwierdzają jednak ten fakt, że w bitwie morskiej, a raczej w pierwszej jej fazie admirałowie japońscy zadali flocie rosyjskiej bardzo ciężkie straty zatapiając pięć okrętów wojennych. Według relacji z Waszyngtonu, miały zatonać linowce: »Borodino« i »Orel«. Były to wielkie okręty modnego typu, pochodzące z roku 1902. Każdy z nich liczył po 13.500 tonn pojemności, był wyposażony w 4 działa 305 ctm., 12 dział 15 ctm., 20 dział 75 ctm., 22 dział 47 ctm. i 10 kartaczownic. Załoga liczyła po 830 ludzi. Trzeci zatopiony okręt »Włodzimierz« należał do floty ochotniczej i posiadał znacznie mniejszą wartość. Nazwiska innych okrętów jeszcze nie są znane.

Gdyby wszystkie straty floty rosyjskiej ograniczały się tylko do tych pięciu okrętów, można już uważać bitwę za zakończoną dotkliwą klęską Rosji. Tymczasem na tle depez głoszących, że bitwa toczy się jeszcze, biuro Reutera nadsyła z Tokio oficjalną wiadomość, że straty rosyjskie wynoszą już wprost potworną liczbę, bo 12 okrętów wojennych, nie licząc drobniejszych.

Jakiż więc będzie rezultat ostateczny?..

KORESPONDENCJA.

Kalwarja 24 maja.

Porażka socjalistów.

W niedzielę dnia 21 bm. zaroilo się w Kalwarji. Za staraniem duchowieństwa parafjalnego odbyło się zgromadzenie rzemieślników kalwaryjskich, na które przybyli z Krakowa delegaci Związku katolickich stowarzyszeń robotniczych celem założenia Stowarzyszenia chrześcijańskich robotników stolarskich. O godzinie 5-iej popołudniu zebrała się spora liczba czeladników w sali rysunkowej szkoły stolarskiej. Po zgajeniu przez ks. Łopatowskiego, wybrano przewodniczącym zebrania ks. Janasa, proboszcza z Zebrzydowic, a na sekretarza p. Niemczykowski. Z chwilą rozpoczęcia obrad, weszli do sali zwolennicy partji socjalistycznej, prowadzeni przez dwóch agitatorów, przybyłych w tym celu z Krakowa. Ubrani obydwaj w czerwone różyczki, rozpoczęli zaraz butnie i z pogardą dla zebrania się zachowywać, żądając ponownego wyboru przewodniczącego, bo ich tutaj nie było. Wywołało to oburzenie ze strony zebranej młodzieży i skarcenie przewodniczącego.

Referował p. Horowicz z Krakowa. Wobec tego, że przed kilkunastu dniami założyli socjaliści swoją stację płatniczą, wykazywał najpierw referent różnicę między socjalistyczną a chrześcijańską organizacją robotniczą. Praca bowiem dotychczasowa socjalistów wychodzi głównie na korzyść wrogich nam żywiołów, jakimi są żydzi, którzy z organizacji robotniczej chcą ciągnąć dla siebie zyski i być rozsądnikiem zepsucia obyczajów i fałszywych zasad. Socjaliści to poprowadzili bez celu lud na bagnety moskiewskie niedawno i swoje rewolucyjne cele chcieli narzucić nawet całemu krajowi narodowi. — Wykazał referent licznymi przykładami, że zbierane od robotników wkładki służą przedewszystkiem do opłacenia socjalistycznych agitatorów. Kończy wreszcie dobitną uwagą, że dla chrześcijańskich robotników, co nie chcą nigdy wyrzucić się Boga i Ojczyzny, a polepszyć chcą swą dolę i byt sobie zabezpieczyć, trzeba osobnej robotniczej organizacji chrześcijańskiej. — Referat nagrodzono burzą oklasków.

Potem przemawiał wysłannik sztabu socjalistycznego Jaroszewski. — Rzucił się odrazu na księży, jakoby herezje z ambon głosili, potępił wszelką pracę, która nie pochodzi od socjalistów, a zamiast narodowych ideałów, podniósł w górę międzynarodową organizację, bo robotnik musi się starać o materialne potrzeby, a ideały narodowe nie przynoszą im żadnej korzyści. — Nie mogli słuchać takich bzdurstw czeladnicy i wyszli ze sali podczas tego przemówienia; została tylko garstka socjalistów i reszta ciekawych starszych słuchaczy.

Po jednym kazaniu socjalistycznym nastąpiło drugie, które miał drugi agitator żydowsko-socjalistyczny Bromowitzer. Smiechem przyjęto jego frazesy.

Dzielną odprawę socjalistom dał p. Niemczykowski, dyrektor szkoły stolarskiej. Zaznaczył najpierw, że skoro socjalizm szerzy

chcę międzynarodowość w miejsce miłości Ojczyzny, bezreligijność zamiast zasad chrześcijańskich to jasnym jest, że rękodzielnicza młodzież polska murem przeciw takim zasadom stanąć powinna. Występować wrogo przeciw majstrom znaczy iść na rękę żydom, którzy nielitościwie majstrów, a tem samem i czeladników wyzyskują. Nie organizacji niemieckiej, ale swojej polskiej nam potrzeba, bo dosyć już mamy rządów niemieckich. Dla polepszenia swego bytu czeladnicy winni korzystać jak najwięcej ze szkoły stolarskiej dla nich w Kalwarji założonej. Potrzeba też i robotniczej organizacji, którą już dawne przed socjalistami chciało tu wprowadzić, ale udaremniła władza rządowa.

Ks. Mytkowicz podnosząc potrzebę organizacji chrześcijańskiej wskazał na przykład, jaki nam dają Poznańscy, którzy przed tygodniem odbyli wielki zjazd katol. Towarzystw robotniczych. Chrześcijaństwo tylko, które zniosło niewolę, a nie socjalizm może zapewnić sprawiedliwe prawa robotnikom. Nie można trzymać się socjalizmu, który Boga chce wyrzucić. A Ojczyzny, za którą tyle krwi przodków naszych się przelało, wyrzec się niepodobna, jak tego żądają socjaliści. Ze wstrętem oddepchnąć należy tych złych duchów, którzy w postaci socjalnych demokratów udają opiekunów robotników. Garnąć się trzeba pod sztandar demokracji, lecz nie socjalistycznej, tylko chrześcijańskiej, która już w Austrii liczy 140 tysięcy zorganizowanych robotników.

Przyparci do muru socjaliści zaczęli wynurzać swe patryotyczne uczucia, ale dał im odprawę przy zamknięciu zebrania ksiądz przewodniczący. — Wreszcie postawili rezolucję, by robotnicy kalwaryjscy przystąpili wszyscy do socjalistycznego Stowarzyszenia zawodowego w Wiedniu. Ks. Mytkowicz zaś wezwał chrześcijańskich robotników, by założyli chrześcijańskie Stowarzyszenie zawodowe w Kalwarji i w tym celu urządzili jeszcze jedno poufne zebranie. W końcu redaktor *Postępu* p. Horowicz przemówienia socjalistycznych agitatorów poddał dosadnej i ciętej krytyce, zakończoną wezwaniem zebranych do głosowania na rezolucję ks. Mytkowicza, odpowiedniej dla polskich rękodzielników.

A kiedy przewodniczący poddał obydwie rezolucje pod głosowanie, za socjalistami oświadczyło się tylko 21 obecnych, a rezolucję drugą przyjęto 38 ma głosami. Jak zmocy wynieśli się potem socjaliści ze sali, a chrześcijańscy czeladnicy postanowili jak najprędzej przystąpić do założenia Stowarzyszenia. Z. M.

KRONIKA.

KALENDARZYK KOSCIELNY. Dziś wtorek Feliksa papieża męczennika. Ferdynanda króla i Emmelii; we środę Anieli Mercki i Petroneli panien.

KALENDARZYK ASTRONOMICZNY. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godz. 3 minut 39, zachód przypada o godz. 7 minut 35, długość dnia godzin 15 minut 56.

»Kupujcie tylko u chrześcijan!«

Z KRAJU.

Tarnów 28 maja. (Małe seminarjum. — Wieczór majowy. — Drożyzna. — Datki. — Z djeceji).

* Założone przed kilku laty małe seminarjum, mające na celu wychowanie młodzieży na dobrych księży, rozwija się nader pomyślnie, mimo, iż założyciel ks. dr biskup Walega przystępował do sprawy bez żadnych środków materialnych. Małe seminarjum mieści się w pałacu biskupim, gdzie ks. biskup odstąpił szereg ubikacyj na ten cel. W roku szkolnym 1904/5 bawi w seminarjum 25 wychowanków, z których 6 w klasie ósmej. Na utrzymanie seminarjum łoży ks. biskup z własnej pensji (biskupstwo tarnowskie jako czyste austriackie nie ma żadnych dochodów), w czem mu pomaga kler djecezjalny. Z datków tych powstał blisko 45.000 liczący kapitał zakładowy.

* Oryginalny wieczór majowy, złożony z śpiewów i deklamacji, urządziła zeszłej niedzieli młodzież szkoły żeńskiej im. Staszica na Grabówce. Punktem kulminacyjnym było odegranie bajeczki fantastycznej Fr. Barańskiego pt. »Niezabudki«. Grono widzów, zadowolone z produkcji, złożyło kilkadziesiąt koron na rzecz ubogich dziewcząt tej szkoły.

* Drożyzną w naszym mieście, powodowaną dowolnym podwyższaniem cen przez handlarzy żydowskich, zajęła się na ostatnim posiedzeniu rada miejska. Komisja z siedmiu członków zastanowi się nad tą sprawą i przyjdzie z wnioskami na pełną radę.

* Na temże posiedzeniu przyznano dodatek drożniany służbie miejskiej po 20 kor., a hojna rada w myśl żądań hojnego magistratu przyznała także dodatek po 100 kor. urzędnikom miejskim, chociaż o to nie prosili.

* Ks. Michał Skura, wikary, przeniesiony został z Radłowa do Siedlak-Bogusz. (i)

Odczyt w Krośnie. We czwartek 1 czerwca o godz. 7 wieczorem w sali „Sokoła“ krosnieńskiego wygłosi ks. Wł. Czenz T. J. odczyt p. t. „Falszywy prorok“. Cały dochód przeznaczony na cele dobroczynne.

Przeniesienia. (Tel.) *Gazeta Lwowska* ogłasza: Wyższy sąd krajowy w Krakowie przeniósł ofiejałów kancelaryjnych Jana Jarzębińskiego w Dębicy i Władysława Kumińskiego w Tarnowie obu do Krakowa.

Namiestnik przeniósł starszego komisarza powiatowego Kazimierza Waydowskiego z Łańcuta do Stryja, komisarza powiatowego Ludwika Casparego ze Stryja do Lwowa i praktykanta conceptowego namiestnictwa Władysława Lopuszańskiego ze Lwowa do Łańcuta.

Koronacja M. Boskiej Pocieszenia. Lwów. Przy wspaniałej pogodzie odbyła się w niedzielę koronacja obrazu M. Boskiej pocieszenia na placu Marjackim. O godz. 4 po południu ruszyła procesja z kościoła OO. Jezuitów, prowadzona przez ks. arcybiskupa koronatora Bilczewskiego, wraz z ks. arcybiskupem Teodorowiczem, biskupami Pelczarem i Fischerem, w asystencji nadzwyczaj licznego duchowieństwa wszystkich trzech obrządków. Obraz Matki Bożej Pocieszenia na złotym ołtarzu, przybranym w kwiaty, nieśli włóścianie. Oo-bno niesiono korony. Na placu Marjackim ustawiono obraz na trybunie; u stóp zajęło miejsca wyższe duchowieństwo, namiestnik, marszałek i liczni dygnitarze cywilni i wojskowi.

Ceremonia rozpoczęła się odśpiewaniem przez zgromadzone rzesze litanji Loretańskiej i „Pod Twoją obronę“, poczem wszedł na kazalnica arcyb. Bilczewski i wygłosił podniosłe kazanie. Po odczytaniu przez ks. kancelarza dekretu koronacyjnego nadesłanego z Rzymu wykonał nastawiony opodal chór młodzieży pieśni *Gaude Mater Polonia* przy wtórze orkiestry „Harmonji“.

Następnie po odprawianiu modłów wśród ogólnego napięcia i ściszy włożył arcybiskup Bilczewski korony najpierw Dzieciątku Jezus, potem Matce Boskiej przy dźwiękach fanfary, wykonanej przez muzykę gimnazjalną. Na strzelnicy miejskiej dano wystrzały moździerza.

W końcu udzielił ks. arcyb. Bilczewski zgromadzonym błogosławieństwa papieskiego.

Tłumy były olbrzymie, ścisł okrzykami groźny, wszędzie jednak nie zakłócono uroczystej powagi chwili. (Szczegółowe sprawozdanie naszego lwowskiego korespondenta nastąpi. *Przyp. Red.*)

Międzymiastowy telefon. Chociaż przyzwolona w zasadzie druga międzymiastowa linja telefoniczna ze Lwowa do Krakowa nie jest jeszcze wybudowana, to jednak na wielostronne objawione życzenie zaprowadzi się na razie prowizorycznie z dniem 1 czerwca b. r. za pośrednictwem centralnej stacji telefonicznej w Krakowie międzymiastowe rozmowy telefoniczne pomiędzy Wiedniem, Lwowem, Krakowem, Bielskiem Białą i sieciami w Przemyślu, Jarosławiu, Przeworsku, Rzeszowie i Tarnowie, włączonymi do międzymiastowej linii telefonicznej nr 3559 Wiedeń Lwów.

Należytość za każdą dozwoloną relację są podane w rozdziale VIII wstępu do spisu abonentów telefonicznych.

Osoby, nie posiadające telefonu u siebie, mogą rozmawiać zapomocą publicznej mównicy za opłatą w gotówce przypadającą należytości.

Ruch normalny podejmie się dopiero wówczas, gdy oddana będzie do użytku druga linja telefoniczna Lwów Kraków. Niezależnie jednak od tego wskazaniem jest, by ze względu na bardzo znaczną długość tej międzymiastowej linii telefonicznej abonenci, których stacje abonamentowe mają obecnie tylko pojedyncze przewody, postarali się o urządzenie dla tych stacji przewodu zwrotnego, gdyż tylko na linjach o podwójnym drucie zapewnić sobie można prawidłowe rozmawianie na tak znacznej odległości.

KRAKÓW, 30 maja

Veniens decandi z zakresu nauki administracji i austr. administracyjnego ustawodawstwa otrzymał na wydziale prawa i administracji dr Jerzy Michalski.

Z teatru miejskiego komunikują nam: P. Leszczyński we wtorek odtworzy swą wyborną rolę Mortemera w „Starych kawalerach“, a p. Mrozowska po raz ostatni przed wyjazdem na kurację wystąpi na naszej scenie, poczem przenosi się do teatru lwowskiego. Rozpoczęły się próby z pięknej 5-io aktowej komedji Emila Augiera „Ubogie lwice“, w której p. Leszczyński odtworzy jedną z najcenniejszych swych kreacji.

Koncert symfoniczny „Harmonji“ odbył się wczoraj. Sprawozdanie zamieścimy w jutrzejszym numerze.

301 raz przedstawionym będzie w Krakowie wodewil K. Krumłowskiego „Królowa przedmieścia“ — tym razem na rzecz drużyny aktorów teatru ludowego.

Również przygotowuje Towarzystwo aktorów teatru ludowego do wystawienia w każdą następną sobotę szereg sztuk autora „Królowej przedmieścia“, dotychczas w Krakowie nieznanych — mianowicie „Dzieci podwórza“, 3-aktową sztukę ludową; dalej „Czerwona Marysia“, 5-aktowy wodewil i sztukę „Nocne ptaki“. Sztuki owe pozwolił autor odegrać na rzecz aktorów

bezinteresownie, zrzekli się wszelkiego autorskiego honorarjum.

Koło ks. katechetów. We wtorek dnia 30 b. m. o godz. 5 po południu w lokalu własnym przy ulicy Garnarskiej odbędzie się zgromadzenie ks. katechetów celem omówienia terminów spowiedzi szkolnych, na który wydział członków uprzejmie zaprasza.

Egzamin dojrzałości w gimn. podgórskim odbył się w dniach 22—29 maja pod przewodnictwem Romana Zawilińskiego, dyr. I gimnazjum w Tarnowie. Egzamin dojrzałości złożyli: Galaciński Ludwik, Goldstein Hirsch, Gottlieb Aleksander (z odzn.), Grabiński Jan, Gregorezyk Władysław, Hofferek Józef, Kantorek Mieszal, Kantorek Roman, Klimeczak Franciszek, Kowalski Tadeusz, Körner Romuald (z odzn.), Krawczyk Mieczysław, Maj Franciszek, Mandel Zygmunt, Morawiecki Tadeusz, Myśliwy Stanisław, Nussenblatt Bernard, Ornstein Hersch, Osman Rudolf, Przeworski Julian, Rec Józef, Rosengarten Józef (z odzn.), Schuldenfrei Michał (z odzn.), Smykal Florjan, Starowicz Józef, Strojek Kazimierz, Süßwein Izak, Schust Władysław, Tislowitz Hirsch, Wach Zygmunt, Wejwoda Edward.

Pozwolono przystąpić do wakacji do powtórnego egzaminu z jednego przedmiotu, 6 ciu abiturjentom; sześciu reprobowano na rok.

Na II Zjazd polskich abstynentów w Krakowie zgłosili w dalszym ciągu referaty następujący prelegenci: 1) Prof. uniw. dr Jan Pitz: „Alkohol a choroby umysłowe“. 2) Prof. Gustaw Baumfeld: „Młodość i alkohol“. 3) Słuchacz filozofji Stan. Witkowski: „Ruch wstrzemięźliwości w Polsce w XIX stuleciu. (Szkice historyczne).“

Do podwójnego użytku. Piszą nam z miasta: Magistrat udzielił żydom koncesje na trafiki, oraz na sprzedaż owoców i wody sodowej w kioskach na plantach w ulicy Dietlowskiej, tuż przy samym chodniku. Żydzi jednak nie ograniczają się do sprzedaży wody sodowej w kioskach, ale ją tam w nocy fabrykują nie pytając o pozwolenie, bo wiedzą, że im wszystko wolno w Krakowie...

Zmiany własności. W kwietniu zaszły w mieście Krakowie następujące zmiany w posiadaniu realności:

I. Przez kontrakt kupna: Dom dwupiętrowy przy ulicy Kopernika nabyli Władysław i Julia z Szymczykiewiczów Czerscy po połowie od Józefa i Marii Szmidów za 58.300 koron. Dom przy ulicy Wąskiej nabyła gmina miasta Krakowa od Karoliny Wassermann za 4000 koron. Dom dwupiętrowy przy ul. Dietla Zygmunt Schmelz od Mozesa Isenberga za koron 79.000. Dom dwupiętrowy przy ulicy Loretańskiej Wincenty i Anna Szymczykiewiczowie po połowie od Szymona Trzopa za 70.000 koron. Realność przy ulicy Pędzichów Władysław i Wanda Bilewscy po połowie od Kazimierza, Józefa, Felicji Zofji Wałkowińskich i Florentyny z Wałkowińskich Waclawkowej za 75.000 koron. Realność przy ulicy Pędzichów Ludwika Radziejewska od Kazimierza, Józefa, Felicji, Zofji Wałkowińskich i Florentyny z Wałkowińskich Waclawkowej za 55.000 koron. Czwartą część domu dwupiętrowego przy ulicy Łazienkiej Marjanna z Góreckich Koneczna od Juliana *recte* Władysława Juliana Konecznego za 5000 koron. — Dom dwupiętrowy przy ulicy Garbarskiej Ludwik i Marja Barycz od doktora Dawida i Róży z Müllerów Schiffów za 47.000. Dom trypiętrowy z oficyną przy ulicy Pawiej Stanisław hr. Stadnicki od małolatniej Zofji Katarzyna Wtyńskiej za 70.000 kor. Trzy szesnaste części domu dwupiętrowego przy ul. Grzegorzeckiej Kazimiera z Dwerńskich Hempłowa od Janiny Marii, Stanisława i małolatniej Zofji Bartłów. Dom dwupiętrowy przy ul. Szpitalnej Hirsch i Ruchla z Diamantów Manne po połowie od Marii, Stanisławy, Józefa, Władysławy, dra Władysława Kosińskich i Stanisława Majewskiego za 36.000 kor. Jedną czwartą część domu przy ulicy Florjańskiej łącznie z jedną czwartą części domu przy ul. Florjańskiej Stanisława i Władysława Launer po jednej trzeciej części z każdej realności od Jana Felksa Lannera za 15.000 koron. Dom piętrowy przy ulicy Zyblikiewicza Julia Herliczkowa od Jana Müllera za 40.000 kor. Pół domu i ogrodu przy ulicy Długiej Florentyna z Kaparskich Bernacka od Petroneli Kaparskiej za 12.000 kor. Dom z ogrodem i parcelą budowlaną przy ulicy Długiej Józef i Helena z Bojarskich Mischke od Wandy Syroczyńskiej za 32.000 koron. Dom z ogrodem przy ulicy Lubicz Aniela Szymczakowska od Stanisława i Katarzyny Janik za 50.000 kor. Dom dwupiętrowy przy ulicy Stachowskiego Jan Pietrzykowski od Stanisława Stachowskiego za 39.000 kor. Dom dwupiętrowy przy Bawole Olga z Cohnów Huppertowa od powiatowej Kasy Oszczędności w Wieliczce za 15.000 kor.

II. Przez inne umowy. Realność przy placu Bawół otrzymała w darze Katarzyna z Pabijanów Maśnicka od Romana Maśnickiego, z warunkiem zapłacenia długu hipotecznego w kwocie 6000 koron. Pół domu przy ulicy Poselskiej wartości 24.000 kor. otrzymał w darze Jan Jasiński od Błażeja Jasińskiego. Jedną siódmą część z części C. przy ulicy Szerokiej otrzyma-

ła uchwałą sądu krajowego Sara Müller od skarbu państwa. Dom przy ulicy Szczepańskiej otrzymała w darze fundacja Włodzimierzy z Jelitów Kraińskich i Adama Starzy Szołayskich od Włodzimierzy z Kraińskich Szołayskiej na pomieszczenie zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Pół domu przy ulicy Lubicz wartości 25.000 kor. otrzymał w darze Stanisław Żmuda od Anastazji Żmudowej. Parcelę budowlaną przy placu Groble otrzymała gmina m. Krakowa przez zamianę za parcelę gruntową przy placu Groble i dopłatę w kwocie 3516 kor. od Antoniego Chabowskiego.

III. Przez sprzedaż przy m. u. w. Pół domu jednopiętrowego przy ulicy Szerokiej, oszacowanego na 6000 kor., nabył Michał Wisznitzer za 3002 k. Ogród, parc. przy ulicy Wielopole, oszacowany na 23.244 kor. 24 hal., nabył Tadeusz Żuk-Skarszewski za 14.250 k. Dom dwupiętrowy przy ulicy Kołetek, oszacowany na 61.932 kor. 80 hal., nabyła Jetli Lustbader za koron 48.525.

Dziwny myśliwy. Jeden z naszych czytelników przy ulicy Staszycza użala się, że żołnierz mieszkający w tym samym domu urządza sobie polowanie strzelając z ganku do ptaków siedzących na drzewach sąsiedniego ogrodu. Na czynione mu uwagi żołnierz nie odpowiada, bo po polsku nie rozumie...

Sądźmy, że temu oryginalnemu myśliwstwu położą szybko koniec przełożeni owego „wolnego strzelca“.

Składki. Dla biednych Polaków pod zaborem rosyjskim: J. Z. 3 ks. Fiałek z Włanowicy, od siebie i od swoich parafjan 25 kor.

Dla „Rodziny“: K. Bahidy 6 kor., B. N. 2 kor., dr K. M. 2 kor.

Dla Zarzyckiej: N. N. 40 hal.
Odpowiedzi od Redakcji: „Audaxa“ z Rzeszowa prosimy o odsłonięcie incognita.

NEKROLOGJA.

Teofila Kraupowa, była obywatelka miasta Podgórze, matka ks. Rudolfa Kraupy, zmarła w Krakowie dnia 26 b. m. Pogrzeb odbyło się w poniedziałek o godz. 3 po południu w kaplicy domu św. Rodziny przy ul. Pędzichów 1. 15 na cmentarzu w Podgórzu.

Gabryelski kupuje, sprzedaje i najmuje fortepiany, pianina, harmonje i pianole — krajowe i zagraniczne — nowe i przegrane — za gotówkę i na spłatę — bez zaliczki.

GŁOSY PUBLICZNOŚCI.

Przypomina się kolegom, którzy w roku 1895 ukończyli VIII klasę gimnazjum w Bochni, że wedle treści aktu w rękach kolegi Mroza się znajdującego, nasz zjazd ma się odbyć w Bochni dnia 9 czerwca b. r.

Związani danem sobie „słowem honoru“ zbierzmy się wszyscy w oznaczonym dniu i miejscu.

Bliższych informacji udzieli *Andrzej Bajda* w Krakowie, ul. Plac Groble nr. 15, lub też *Marcin Kowalewicz* w Krakowie, ul. Garbarska nr. 6.

Repertuar Teatru Miejskiego.

We wtorek: „Starzy kawalerowie“, komedja w pięciu aktach W. Sardou. Siódmy gościnny występ B. Leszczyńskiego.

We środę: „Dawon zatopiony“. (Ceny miejsc załżone).

We czwartek: „Fapelusz słomkowy“, komedja w pięciu aktach Labiche'a. (Wznowienie).

W sobotę: „Ubogie lwice“, komedja w pięciu aktach, Emila Augiera. Ósmy gościnny występ Bolesława Leszczyńskiego.

W niedzielę: „Rewizor z Petersburga“, komedja w 5 aktach Gogola.

Z sali sądowej.

Epilog tragedji na Błoniach.

W poniedziałek rozpoczęła się rozprawa kar-na przeciwko Bolesławowi Kęsickiemu, oskarżonemu o bezprawne noszenie broni, z której skorzystała śp. Anna Rupniewska, pozbawwszy się życia na Błoniach pod Krakowem w dniu 6 kwietnia w przystępie rozdrażnienia, czy też innych niewiadomych dotąd powodów, tudzież o występki z § 335.

Oskarżony zeznał, że przybył do Krakowa z Paryża, ażeby załatwić jakieś sprawy naukowe i oczyścić się przed partją socjalistyczną, czy też tylko jakąś jej częścią, która go, podobno zupełnie niesłusznie, uważała za szpiega. Na pytanie przewodniczącego dra Muczkowskiego, dlaczego nosił rewolwer, wyjaśnił, że w Paryżu studenci muszą nosić rewolwer z powodu, że tam zawsze istnieje periculum. Przyjechałszy do Krakowa, nie zastanawiał się nad tem, czy jest racja jaka nosić rewolwer w Krakowie tak w biały dzień jak w nocy.

Chcąc odpowiedzieć wszystkim wymogom PT. Publiczności, jak również skutecznie konkurować z wyrobami obcymi, powiększyłem znacznie pracownię wyrobów cukierniczych i otworzyłem FILJĘ przy ul. Florjańskiej 1. 2 specjalnie dla sprzedaży cukrów. Pomimo znacznych kosztów z rozszerzeniem tem połączonych, ceny wyrobów moich, o dobroci których PT. Publiczność łaskawie sama zdecydować raczy, są najprzystępniejsze i dla porównania przedstawiam nój CENNIK: Pół kilo cukrów 1 złr., pół kilo karmelków 50 ct., pół klg. herbatników 60 ct. — Przyjmuje zamówienia na torty w różnych gatunkach.

Z poważaniem **ADAM PIASECKI** KRAKÓW, cukiernia DEUGA 10, — FLORJAŃSKA 2.

Z Rupniewską poznał się 14 kwietnia i wyszukał jej mieszkanie u kolegi, to tylko ciekawe, dlaczego on to właśnie zajął się wyszukaniem go, skoro Rupniewska miała w osobie Wegnerowicza bliskiego przyjaciela. W jakim celu Rupniewska przyjechała do Krakowa tego wyjaśnić nie umie. O polityce oskarżony z nią nie rozmawiał, a tylko była mowa o sztukach pięknych, o dramatach Przybyszewskiego, o tem co szczęście i życie poza grobem.

W kawiarni „Secesji” padł projekt odbycia wycieczki poza Kraków, tem bardziej, że noc była księżycowa. Rupniewska była tuż przed wycieczką bardzo rozdrażnioną, a Wegnerowicz, z którym ją łączyły bliskie stosunki, udziału w wycieczce nie brał, bo powstało między nimi jakieś nieporozumienie.

Na bloniach pila Rupniewska koniak, deklamowała wiersze i fantazjowała na temat próżności życia i słodczy miłości, a zobaczywszy rewolwer u Kęsickiego, wzięła go od niego, mówiąc, że jeżeli nabity, to wystrzeli na efekt. — Nie umiejąc obchodzić się z bronią, oddała go Kęsickiemu, z wymówką, że nie nabity, a wtedy Kęsicki wystrzelił w powietrze. Spacer odbywał się w dalszym ciągu, gdy za chwilę Rupniewska wyprzedziła swoich towarzyszy na kilka kroków i ze słowami: — patrzcie jak się bawie! — strzeliła do siebie, padając trupem na miejscu. Kęsicki twierdzi, że rewolweru jej nie dał, a w jaki sposób dostał się on do jej rąk, tego wyjaśnić nie może.

Kiedy usłyszeli strzał, a ujrzeli ją padającą na ziemię, sądzą, że to czyni żartem, dopiero zobaczywszy krew, poznali okropność zabawki. Dlaczego jeden z towarzyszy wycieczki udał się wprawdzie do znajomego Rupniewskiej prawnika, a nie po lekarza i na policję, nie wiadomo. Rupniewska żyła po strzale jeszcze godzinę i była przytomną, ale w drodze do szpitala umarła.

Przewodniczący odczytał zeznania Wegnerowicza, który się na rozprawę nie stawiał. Zeznania te nie przynoszą nic nowego ani o celu przybycia Kęsickiego do Krakowa, ani też o jego przekonaniach politycznych. Dalej odczytano zeznał list Rupniewskiej do „Jurka” bohatera dramatu Kisielewskiego, a więc osoby fikcyjnej i wiersze o rozpacz i nadziei układu Rupniewskiej.

Świadek Cholewiński wzbrania się złożyć przysięgę, ale zgromiony przez przewodniczącego składa ją i opowiada szczegóły pobytu Rupniewskiej w Krakowie.

Następnie zeznawali jako świadkowie wszyscy młodzieńcy, biorący udział w owej fatalnej wycieczce na blonia.

Po wywodach obrońcy dra Seinfelda i prokuratora, trybunał pod przewodnictwem dra Muczkowskiego ogłosił wyrok, skazujący Kęsickiego na 5 miesięcy ścisłego aresztu.

Prokurator zastrzegł odwołanie od zbyt niskiego wymiaru kary, a oskarżony prosił o 3 dni do namysłu.

Kęsicki przedstawia się dość sympatycznie; jest to młody szatyn o wcale miłym wyrazie twarzy. Rozprawa budziła zainteresowanie wśród licznie zgromadzonych słuchaczy. Kilku młodych świadków wzbraniało się składać przysięgę, jako sprzeczną z ich zasadami...

Rozprawa nie wyjaśniła, jaką drogą znalazł się w rękach Rupniewskiej rewolwer, ani też wogóle nie podniosła zasłony z tej tajemniczej tragedji, której ofiarą padło młode kwitnące życie...

Kronika literacko-artystyczna.

* Owacja dla Modrzejewskiej. Niedawno przyniosły dzienniki niespodziewaną wiadomość, że ta, która przez wiele lat rozsypywała tak hojnie skarby swojego talentu na cele dobroczynne, znalazła się sama w jesieni życia w smutnym położeniu finansowem. Z pomocą pośpieszył najpierw równie uczynny Paderewski, ale choroba nie pozwoliła mu urządzić zapowiedzanego koncertu. Potrzeba musiała być jednak piekąca, kiedy powstał zaraz projekt zastąpienia koncertu przedstawieniem, które odbyło się z inicjatywy p. Daniela Frohmana, ze współudziałem najwybitniejszych artystów dramatycznych i estradowych, bawiących w tym czasie w Nowym Jorku. Przedstawienie wypadło świetnie. Ołbrzymi „Metropolitan-Opera House” przepelnili się wielbicielami i czcicielami talentu wielkiej artystki, a komitet złożył jej w daninie poważną kwotę 10.000 dolarów jako czysty dochód z owego wie-

czoru. Przy tej sposobności spotkały p. Modrzejewską dowody niezwykłego uznania ze strony jej przyjaciół amerykańskich. — Poeta Edmund Clarence Stedman wręczył jej adres pergaminowy z licznymi podpisami, mówiąc: „Na zwoju tym widnieją podpisy braci i siostr twojego, pani, zawodu i twoich przywiązanych czcicieli z innych kół społecznych, złączonych w holdzie twojemu genjuszowi i zasłudze”. P. Modrzejewska odpowiadała poecie z widocznym rozczuleniem, dziękując w dalszem przemówieniu temu, „który dał początek owemu przedsięwzięciu i którego z dumą mogę nazwać moim ziomkiem i drogim przyjacielem, Ignacemu Paderewskiemu. Wszystkich tych, którzy byli mi dzisiaj tak laskawi, żegnam z wdzięcznością, zapewniając ich, że chwila ta żyć będzie na zawsze w mojem sercu”. Nadszedł także list od chorego wówczas Paderewskiego, w którym on pisze: „Być jednym z mnóstwa, dla których p. Modrzejewska była życzliwą, laskawą i hojną, jest to przywilej nieoceniony. Pierwsze słowa zachęty, jakie słyszałem jako fortepianista, padły z jej ust. Pierwszy mój koncert, cieszący się powodzeniem, zawdzięczam jej poparciu”.

* Nowe dramaty polskie. Stanisław Przybyszewski złożył dyrekcji teatrów warszawskich nową sztukę, napisaną wierszem, pt. „Odwieczna baśń”.

Włodz. Perzyński napisał razem z Kaz. Laskowskim (El.) krotoczwile pt. „Domki tekturowe”, przeznaczoną na sezon letni do warsz. teatru Nowości.

* Polonica we Włoszech. W teatrze Constanzi w Rzymie trupa dramatyczna Talli Gramatica, jedna z najlepszych włoskich trup dramatycznych wystawi w ezerwcu „Śnieg” Przybyszewskiego.

P. Paweł Liroy ogłosił w Vicenzy, ojczystem mieście Fogazzara, wyjątki z „Dziadów” A. Mickiewicza, pt. „Russia e Polonia, razem z przedmową i objaśnieniami.

P. Antoni Curti, historyk medjolański i przyjaciel naszego narodu, wydał w r. b. poemat (w dialekcie medjolańskim) pt. „Alla Polonia”, na cześć Sobieskiego.

* Conan Doyle. „Z przygód Sherlocka”. Kraków. G. Gebethner i Spółka. 1905.

(s. s.) Książka składa się z pięciu opowiadań, w których fikcyjna postać Sherlocka Holmesa, amatora-detektywa, odgrywa rolę główną. Bada on zawile sprawy kryminalne i odkrywa, dzięki bystrej obserwacji i ścisłemu rozumowaniu, ich przyczyny, wskazując nadto winowajców, którzy zbrodnię lub przestępstwo spełnili. Treść tych pięciu opowieści, jest istotnie zajmującą, szkoda tylko, że liczne błędy językowe, przepełniające tłumaczenie, nie pozwalają ocenić należyte stylowej wartości oryginału.

Kłeska Roźdiestwińskiego.

Londyn 29 maja. Times donosi z Tokio, że bitwa morską między Rosjanami a Japończykami rozpoczęła się w sobotę po południu między godziną drugą a trzecią.

Petersburg 29 maja. Pet. aj. tel. donosi z Szanghaju pod datą wczorajszą: Ze wszech stron nadchodzą tu telegramy, donoszące o bitwie morskiej między wyspą Tsusima a wybrzeżem japońskim. Ton telegramów nadchodzących z Czi-fu jest dla Rosjan korzystny (?). Słychać, że eskadra władcy wostocka brała udział w walce. Pewna tutejsza firma angielska otrzymała telegram z Tokio, donoszący o zwycięstwie Japończyków, jednakże nikt temu tutaj nie wierzy (!). W mieście panuje podniecenie. Wszystkie okręty wojenne w porcie są w pogotowiu. Linja telegraficzna do Wuszung od wczoraj wieczorem z niewiadomej przyczyny przerwana. Wiele okrętów handlowych z obawy przed przypadkiem z okazji bitwy nie wypływa z portu.

Tokio 29 maja. (Reuter.) O operacjach flotowych zachowują tu milczenie. Potrwa to prawdopodobnie jeszcze przez cały dzień. Telegraf dla depesz dziennikarskich z amknięty.

Tokio 29 maja. (Reuter.) Sądzą tutaj, że flota bałtycka, nabrawszy węgla koło wysp Saddle, popłynęła ku wyspie Tsusima, aby wdać się w bitwę z flotą admirała Togi. Przypuszczają, że flota bałtycka zbliżyła się do cieśniny koreańskiej w dwóch dywizjach i że część floty bałtyckiej otrzymała polecenie przedostania się do Władcywostoku, lecz admirał Togo zastąpił jej drogę.

Londyn 29 maja. Do Biura Reutera telegrafują z Czingtau: Czingtau-Press donosi, że w bitwie na drodze koreańskiej nie cała flota bałtycka brała udział; inne okręty obrały drogę naokoło Japonji. — Japończycy mieli stracić jeden krążownik i dziesięć torpedowców.

Londyn 29 maja. Daily Telegraph pisze: Według nadeszłych w nocy depesz o bitwie morskiej, zdaje się, że Togo odniósł świetne zwycięstwo.

Waszyngton 29 maja. Departament państwowy otrzymał wiadomość, że rosyjski pancernik linjowy „Borodino” zatonął w cieśninie koreańskiej. — Ambasada rosyjska i poselstwo japońskie nie otrzymały dotąd urzędowego doniesienia.

Waszyngton 29 maja. Według nadeszłej tutaj informacji sądzą, że w cieśninie Koreańskiej zatoneły okręty linjowe „Orel” i „Borodino”, oraz trzy krążowniki i jeden okręt warsztatowy.

Tokio 29 maja. Biuro Reutera donosi oficjalnie o godzinie 2 minut 15: Flota Roźdiestwińskiego została po większej części zniszczoną. 12 okrętów wojennych zatoneło, częścią zostało zabranych; 2 okręty transportowe i 2 torpedowce zatoneły.

Tokio 30 maja. (Doniesienie Biura Reutera. — Urzędownie.) Admirał Togo doniósł swemu rządowi, że straty floty rosyjskiej w sobotę i niedzielę są następujące:

Zatoneły dwa okręty wojenne, 1 pancernik, 5 krążowników, 2 okręty floty ochotniczej, 3 kontrtorpedowce.

Japończycy zabrali: 2 okręty wojenne, 2 pancerniki, 2 okręty floty ochotniczej i 1 kontrtorpedowiec. Przeszło 2000 marynarzy wzięto do niewoli.

Togo dodaje, że japońska eskadra bez szkody wyszła z walki.

Tokio 30 maja. Godzina 2 1/2, popołudniu. — (Biuro Reutera). W bitwie z flotą japońską zatoneły następujące okręty wojenne rosyjskie:

- Pancerniki: „Borodino”, „Imperator Aleksander III”.
- Krążowniki pancerne: „Admirał Nachimow”, „Dymitry Donskij”, „Włodzimierz Monomach”.

Pancernik wybrzeżny: „Admirał Uszakow”.

- Krążowniki: „Świetłana”, „Żemczuk”.

Okręty przewozowe: „Kamczatka”, „Irtysz”.

Japończycy zabrali następujące okręty wojenne rosyjskie:

- Pancerniki: „Orel”, „Mikołaj II”.
- Pancerniki wybrzeżne: „Admirał Senjawin”, „Jenerał-admirał Apraxin”.

Ogółem zatoneło 10 rosyjskich okrętów, zaś cztery zabrano do niewoli.

Tokio 30 maja. Godzina 3 po południu. (Biuro Reutera). Admirał Nebogatow wraz z 3000 marynarzami dostał się do niewoli japońskiej.

Admirał Roźdiestwiński, zdaje się, uszedł. Bitwa zaczęła się w sobotę przed południem. Pościg jeszcze trwa.

Wiedeń 30 maja. (Tel. wł.) Londyński korespondent Zeit podaje z autentycznego źródła wykaz okrętów rosyjskich, które zatoneły w bitwie morskiej. Wykaz ten obejmuje oprócz okrętów wyliczonych przez telegram Reutera także okręt „Sissoj Welikij”.

Prócz tego w niedzielę podczas pościgu zatopili Japończycy cztery lub

Anioły adoracyjne

KŁĘCZĄCE) (KŁĘCZĄCE)

FIGURY NA 65 CENT. WYSOKIE, MODEL PARYSKI, I WIELE INNYCH FIGUR. WOSKOWE KOSCIELNE Z POLSKIEJ FABRYKI. — SWIECE SŁEARYNOWE. OBRAZY OLEJNO MALOWANE. KSIĄZKI DO NABOŻENSTWA NA NAGRODĘ PILNOŚCI. WIELKI WYBÓR OBRAZÓW NAJW. PANNY CZĘSTOCHOWSKIEJ POLECA HANDEL K. ZAJĄCZKOWSKIEGO W KRAKOWIE, PLAC MARYACKI 8.

pięć okrętów rosyjskich, które nie chciały przyjąć bitwy z szybkimi krążownikami japońskimi.

Berlin 30 maja. (Tel. wł.) *Tagl. Rundschau*, pismo bardzo przychylnie dla Rosji, donosi, że z całej floty rosyjskiej pozostał tylko 1 okręt wojenny i 3 krążowniki.

Londyn 30 maja. (Tel. wł.) Według doniesień tutejszych dzienników, w cieśninie koreańskiej po stronie rosyjskiej zginęło 4000 ludzi, a przeszło 2000 dostało się do niewoli. Wśród zabitych Rosjan znajduje się ośmiu komendantów okrętowych.

Śmierć Roźdiestwieńskiego?

Londyn 30 maja. (Tel. wł.) *Fremdenblatt* w depeszy z Londynu donosi, że Roźdiestwieński spostrzegłszy, iż jest otoczony, postanowił wysadzić się w powietrze. Istotnie zamiar ten wykonał wysadzając siebie i całą załogę.

Rozprószona flota rosyjska.

Londyn 30 maja. *Daily Telegraph* donosi z Tokio pod datą wczorajszą:

Dzisiaj (w niedzielę) nad ranem koło Uszika-ka na wyspie Jesso widziano trzy torpedowce rosyjskie. — Wczoraj morze było częściowo przesłonięte mgłą; gdy mgła opadła nastąpiła piękna pogoda przy silnym wietrze i wzburzonym morzu.

Straty japońskie.

Petersburg 30 maja. Pet. aj. tel. donosi z Szanghaju pod datą 28 maja godzina wpół do 9 wieczorem:

Nadeszła tu wiadomość, że w bitwie zatono 7 japońskich statków, z tego 2 pancerniki, ze strony rosyjskiej zaś 4 pancerniki. Panuje tu przekonanie, że Japończycy zwlekają z oficjalnym sprawozdaniem o stratach, czekając, aż Roźdiestwieński z Władywostoku ogłosi swoje sprawozdanie.

Waszyngton 30 maja. Amerykański poseł w Tokio telegrafuje, iż admirał Togo donosi, że japońskie okręty wojenne, które brały udział w walce w cieśninie koreańskiej, wyszły bez szwanku.

Szczegóły bitwy.

Waszyngton 30 maja. Urząd marynarki otrzymał telegram, że rosyjską flotę spostrzegli Japończycy dnia 27 maja między wyspami Goto a Quelpart w cieśninie koreańskiej. Flota płynęła dwiema kolumnami.

Londyn 30 maja. Z Tokio donosi korespondent *Daily Tel.* o bitwie pod Tsuszima:

Najpierw spostrzeżono o godzinie 6 tej rano rosyjskie okręty, gdy zbliżały się do Tsuszimy. Przypuszczano, że eskadra liczyła tylko 6 pancerników liniowych I kl. Gdy mgła ustąpiła, eskadra cofnęła się. Według nadeszłych doniesień, znajdowało się w pobliżu więcej jak 21 rosyjskich okrętów.

Wiedeń 30 maja. (Tel. wł.) *Zeit* podaje z Londynu następującą źródłową depeszę:

Admirał Togo stał na kotwicy z całą flotą koło Mazampo i tam otrzymał wiadomość zapomocą telegrafu bez drutu, że flota rosyjska wpływa w cieśninę Koreańską. Togo natychmiast uruchomił swą flotę i wypłynął na morze. Okręty japońskie popłynęły koło Tsuszimy i zaatakowały flotę rosyjską od strony Korei, uderzając z boku, na co Rosjanie nie byli przygotowani.

Po ataku torpedowców wystąpiły do bitwy wielkie okręty japońskie. Bitwa toczyła się w odległości kilkudziesięciu mil morskich od brzegu Japonji i rozwinęła się na długości 70 mil morskich.

Londyn 30 maja. (Tel. wł.) Flota rosyjska wypłynęła w cieśninie koreańskiej w dwóch kolumnach bojowych: w pierwszej były pancerniki, w drugiej krążowniki pancerne i pomocnicze.

Japońskie statki wywiadowcze informowały o wszystkim admirała Togo, który natychmiast nadpłynął i gwałtownym atakiem torpedowców uderzył na pancerniki rosyjskie. Torpedowcom japoń-

skim udało się dostać pod same boki wielkich okrętów. Ich atak rozstrzygnął o bitwie.

Londyn 30 maja. (Tel. wł.) Tutejsze poselstwo japońskie otrzymało w nocy z 28 na 29 b. m. obszerny raport, wykazujący, że admirał Togo odniósł nad flotą rosyjską wielkie zwycięstwo. — Bitwa rozpoczęła się w sobotę; flota japońska nie pozostawiła Roźdiestwieńskiemu czasu do namysłu i zaatakowała go nagle. — W niedzielę powtórzyła się bitwa, przyczem wielkie okręty japońskie atakowały flotę rosyjską przez cały dzień, a w przerwach uderzały torpedowce. Za resztami floty rosyjskiej podjęto pościg.

Raport donosi również, że straty japońskie są niewielkie.

»Zwycięstwo« Roźdiestwieńskiego.

Nowy Jork 30 maja. *N. J. Sun* donosi z Tokio: Ministerstwo marynarki otrzymało dokładną wiadomość, że flota bałtycka zatopila w piątek koło Formozy parowiec amerykański. Z tego powodu grozi poważny konflikt. Prezydent Roosevelt zarządził zbadanie sprawy i polecił amerykańskiemu ambasadorowi w Petersburgu, aby zażądał od admiralicji wyjaśnień, ewentualnie odszkodowania.

Waszyngton 30 maja. Amerykański poseł z Tokio na podstawie dostarczonych mu materiałów urzędowych donosi, że flota rosyjska dnia 20 b. m. zatopila nie amerykański, lecz angielski statek.

Walki w Mandżurji.

Petersburg 29 maja. (Tel. wł.) *Rus* donosi z Gunczulinu: W pobliżu stacji Fidsiatun podjazd rosyjski uatknął się na oddział japoński, wynoszący w przybliżeniu szwadron konnicy. Rosjanie zmuszeni byli cofnąć się szybko. Fakt pojawienia się Japończyków tak daleko od ich podstawy operacyjnej, świadczy, iż przygotowują oni znowu obejście prawego skrzydła rosyjskiego. — Pogłoski o marszu Japończyków na Ciczikar uważają tu za bardzo prawdopodobne.

Petersburg 29 maja. (Tel. wł.) Według doniesienia z Gunczulinu, w ostatnich czasach daje się zauważyć wrzenie wśród Mongołów. Niektórzy książęta północnej Mongolji, dotychczas przyjaźnie usposobieni względem Rosjan, obecnie przyjmują wrogą postawę. Jeden z najbardziej wpływowych książąt północnej Mongolji, którego posiadłości graniczą z terytorjum kolei wschodnio-chińskiej, zabronił nawet kupcom rosyjskim wkraczać w granice swoich posiadłości. Pewien wyższy oficer milicji chińskiej, znany ze swych sympatii dla Rosji, z polecenia władz został usunięty. Świadczy to, że w stosunkach pomiędzy Rosjanami a władzami chińskimi i mongolskimi nastąpił w ostatnich czasach pewien zwrot na niekorzyść Rosjan.

Petersburg 29 maja. Liniewicz telegrafuje pod datą wczorajszą: W położeniu armji nie zaszła zmiana. Dnia 25 b. m. oddział konnicy staczał małe potyczki koło miejscowości Pingjaochen, skąd musiał się później cofnąć aż do Pinlunhian. Nasze straż przednie zostały przyjęte przez nieprzyjaciela ogniem karabinowym i musiały się cofnąć. Oddział Miszczenki zabrał podczas marszu swego kasę oddziału japońskiego, w której znajdowało się 2750 yenów.

IV eskadra rosyjska.

Frankfurt 30 maja. *Frankfurter Zeitung* donosi z Petersburga na podstawie informacji wysokiego oficera marynarki, że czwarta eskadra, która miała odpłynąć, już wogóle nie odpłynie, czego powodem ma być wykrycie bardzo znacznych defraudacyj dochodzących do 28 milionów rubli, które odbiły się bardzo dotkliwie na stanie floty.

TELEGRAMY.

Protest przeciw uchwale Akademji Umiejętności.

Lwów 29 maja. (tel. pryw.) Na wczorajszym nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu członków Tow. literackiego im. A. Mickiewicza, po dłuższej dyskusji uchwalono następującą rezolucję: »Z uwagi, że Akademia Umiejętności, jako najwyższa instytucja naukowa polska nagrodę im. Barczewskiego udzieliła w roku bieżącym prof. dr Tretiakowi za książkę o Juljuszu Słowackim, lekceważąc w ten sposób zdanie krytyki naukowej polskiej o tem dziele,

walne zgromadzenie Tow. liter. im. Mickiewicza zakłada przeciw takiemu postępowaniu protest.»

Sejm węgierski.

Budapeszt 30 go maja. W sejmie węgierskim wygłosił minister rolnictwa Hieronimi mowę przeciw wnioskowi Kossutha o autonomiczną węgierską taryfę celną. Dalszy ciąg dyskusji dzisiaj.

Śmiertelny pojedynek.

Budapeszt 29 maja. Pos. Henz (p. ludowa) nazwał na ostatnim posiedzeniu Sejmu węg. pos. hr. Keglevica »bydłem«, za co ten ostatni go wyzywał. Starcie odbyło się dzisiaj. Hr. Keglevic otrzymał cięcie w pierś i zmarł wkrótce.

Budapeszt 29 maja. Henz rzucił się w pojedynek z Kegleviczem na swego przeciwnika z taką siłą, że przebił przeciwnika na wylot.

Budapeszt 29 maja. W Sejmie węgierskim prezydent Just oświadczył, że zakomunikować musi wiadomość o nagłej śmierci hr. Keglevicza. Prezydent poświęcił zmarłemu serdeczne wspomnienie.

Choroba Balfoura.

Londyn 30 maja. W Izbie gmin oświadczył podsekretarz skarbu Hod, że Balfour zachorował, skutkiem czego musi być odroczone dyskusja nad zaufaniem do rządu.

Pogłoski o chorobie Papieża.

Rzym 29 maja. Wczoraj popołudniu rozpowszechniona była w Rzymie pogłoska o zachorowaniu Papieża. Pogłoski te jednak, jak się okazało, były nieuzasadnione. — Dr Lapponi oświadcza, że Papież czuje się zupełnie dobrze, udzielał wczoraj audjencji i przyjmował wielu pielgrzymów.

Dżuma w Hamburgu.

Hamburg 30 maja. Na okęcie amerykańskim »Hellos« stwierdzono dżumę u szczurów, wstrzymano wyładowanie towarów.

Lwów 29 maja. (Tel. pryw.) *Gazeta Lwowska* ogłasza: Minister oświaty zatwierdził uchwałę kolegium profesorów wydziału prawa i administracji o udzieleniu dr Janowi Jordanowi Rozwadowskiemu *venium legendi* z przedmiotu ekonomji społecznej i nauki i polityki gospodarstwa społecznego. (Depesza nie podaje, na którym uniwersytecie, jak również nie podaje tego *Gazeta Lwowska*. — *Przyp. lwows. koresp.*)

Berlin 30 maja. Książę Mikołaj czarnogórski przybył tu ze swą żoną wczoraj po południu.

Berlin 20 maja. Książę i księżna Arisugawa przybyli tutaj, przywitali ich: cesarz i następca tronu na dworcu kolejowym.

Rzym 29 maja. W uroczysty sposób odbyło się na kapitulu otwarcie międzynarodowego instytutu rolniczego.

Konstanca 30 maja. Wczoraj odbyła się uroczystość z powodu położenia kablu między Konstancą a Konstantynopolem.

KURSY TELEGRAFICZNE.

WIEN 29 go maja. — (Główna pop.). — Godzina 3.—. — Marki 117 37, Renta majowa 100-55, Węg. renta koronowa 97-80, Akcje austr. zakładu kredyt. 668-50, Akcje węg. 778—, Akcje Anglobanku 309—, Akcje Unionbanku 542-0, Akcje Länderbanku 455-25, Akcje kolei państw. 665—, Lombardy 89—, Akcje fabryki broni 619—, Akcje tytoniowe 862—, Akcje Alpiny 534-75, Losy tureckie 143-75, Ruble 253-5—, Cukier (staby) 29-75—85— spirytus (stalony) 46-80 80—, nafta 45-60—41.

NADESLANE.

Bibryka „Nadesłane“ nie pochodzi od Redakcji, która też nie bierze za nią odpowiedzialności.

»Pomiędzy naturalnymi wodami szczawowymi zajmuje»

Woda Krondorfska
alkaliczna szczawa
podług analiz naszych pierwszych powa-
jakościowa naczelnie mlejsze.

Główny skład na Galicję i Bukowinę. Kraków, Grodzka 48. 565

Ofiarności Szan. Czytelników

poleca się Rodzinę, wskutek fatalnego zbiegu okoliczności, pogrążoną nagle w zupełnej biedzie. Na ten cel, sprawdzony przez Redakcję, przyjmuje składki Administracja „Głosu Narodu“, dla „Rodziny“.

Najnowsze i najlepsze, jakie dotąd było NABOŻEŃSTWO DO SERCA JEZUSOWEGO wyszło z pod prasy pod tytułem:

JÓZEFA ANGRABAJTYSY w KRAKOWIE, ulica

Drobne Kwiateczki

ku czci NAJSWIĘTSZEGO SERCA JEZUSOWEGO na miesiąc Czerwiec. Są do nabycia broszurowane i oprawne: po 20, 25, 30 35, i 40 ct.

Główny skład tych książek w handlu św. Tomasza L. 20.

ORACJE

remowy i powinszowania przy czystościach weselnych, zarębowych, narodowych, imieninach, innych okazach. — Bukiet pięknich powinszowań. — Przewodnik pisania listów miłosnych. — Kuty i Monologi. Zbiór najużywaszszych pieśni polskich.

Prat i ułożył **Stanisław Tomaszewski** w Bydgoszczy. Wyższa książka w Prusach zaręczana, a wydawca na wzięcie uzany. — Kto nadesła 1 koronę znaczka, otrzyma »ORAGYE« franco. P. Zygmunt Tomaszewski, Kraków, ul. Krzyża 7.

Zawiadomienie.

o z W. Duchowieństwa pragnie bre i prawdziwe WINA dostać Mszy św., niech się zgłosi do **Krawca Piotra** w Hannowcach Szepes meg. Ungarn, p. co. — 1 litr białego od 46 — 50 kraj samorodne 1 l. od 1.30 — 1 K. Schüler 1 l. od 46 h. do 3 K. Hurtownie i częściowo. **Bezek Tokajera 130 l. 1.40 K.** **Wtwarzamy: ks. J. Kwiatkiewicz.** **Ant. Lętkowski z Krosienka.**

Ogrodnik kawaler lat 29

ukończywszy szkołę ogrodniczą i odbywszy 16-letnią praktykę w ogrodach krajowych i zagranicznych, poszukuje posady. Posiada gruntowne wiadomości z sadownictwa, warzywnictwa i kwaciarstwa, zna się na prowadzeniu inspektorów szklarni. Łask. zgłosz. proszę nadesłać pod lit. P. D. 29 Tarnowie, post. rest. 1 06 4

Na sezon wiosenny polecam 955

materje czystej wełny w najlepszym gatunku i w wielkim wyborze dla Pań, Panów i dla Przewiel. Duchowieństwa. Próbkę wysyłam na żądanie gratis. **Tom. Fianta,** fabryczny skład sukna w Białej, plac Józefa 6

Ojciec Gapon

bojownik o wolność, czyli straszny zgon w. Ks. Sergiusza. w zeszytach po 10 ct. (20 li.) Skład główny w księgarni i agencji pism 944 **J. Hopsa i A. Salomonowej** w Krakowie, pl. Marjański i w kiosku przy ul. Dietla. Na prowincję wysyła zeszyt oka zowy bezpłatnie nakładca.

TY

nie znajdziesz da pielęgnowania, skóry, szczególnie aby usunąć piegę, a uzyskać czystą skórę lepszego i skutecznego mydła leczniczego nad z dawną znane **mydło lilowe BERGMANNA** (Znak ochr.: 2-bch górników) od BERGMANN & Sp., TETSCHEN-a/E Do nabycia sztuka à 80 hal. u: **Apt. w Krakowie: Bartmański i Sp. F. Orlewski, Z. Marciniak, R. Mikołki, M. Proń, W. Rodyk, L. Rosenberg, M. Wiszniewski; Drogi. Roman Drebnar, Anast. Fronoz, J. Hanak, Arnold Reiter, Reim i Sp. J. Klemaszewicz, D. Pachuski, St. Roznowski, F. Zaweth i Sp., J. Wiśniewski i Sp.; Mat. Haly, Moritz Kreisler; Drogi. w Białej: Jan Michnik, Stanisław Pawłowski; Apteki w Nowym Sączu: M. Gorzuchowski, R. Jakubowicz, Drogi. T. Bwiesiński; Apt. w Rzeszowie: A. Karpiński, Klisiewicz, J. Bedziejowski, Lazar Friedenberg w Podgórzu.**

Dlaczego?

Jęczycie i stękanie przy bólach reumatycznych i podagrycznych, przy darciu w członkach, bólach krzyża i mięśni, kłuciu w bokach, braku tchu, przy bólach zębów, głowy, piersi i gardła, katarze i wogóle gdy wam cośkolwiek dolega?

Ponieważ:

z pewnością nie macie w domu Feller'a Fluidu z marką „ELSA-FLUID“. Z tysiącznych podziękowań można się przekonać, że Feller'a „ELSA-FLUID“ działa skutecznie i szybko, uśmierzając wszelką dolegliwość. Ostrzega się przed naśladownictwami. 12 małych lub 6 podwójnych flaszek franco 5 K. 24 " " 12 " " " 8 50 h. 48 " " 24 " " " 16 K.

Zamówienia wyraźnie do:

H. V. Feller in Stubiça, Elsaplatz

Nr. 50 Kroatien. 316

Tylko wtedy prawdziwy, jeżeli trójgraniasta flaszka zamknięta poboczną opaską (czerwony druk na złotym papierze).

DOTYCHCZAS NIEZRÓWNANY!! W. MAAGERA prawdziwy oczyszczony

TRAN z wątroby Miętusów w prawie ochronionem opakowaniu). zółty, flaszka 2 K. biały flaszka 3 K. **WILHELM MAAGERA** w Wiedniu. 3236-3-12

Badany przez najznakomitszych lekarzy, a wskutek łatwego trawienia szczególnie także dla dzieci polecany i zapisywany we wszystkich tych wypadkach, w których lekarz chce sprowadzić wzmocnienie całego ustroju, szczególnie piersi i płuc, przybytek wagi ciała, poprawienie soków, oraz w ogóle oczyszczenie krwi. Do nabycia prawie we wszystkich aptekach i składach aptecznych austro-węgierskiego państwa. Główny skład i rozsyłkę dla państwa austr.-węg. na **W. MAAGER** w Wiedniu III.3., Neumarkt Nr. 1. Naśladownictwa będą sądownie ścigane.

wysyłam każdemu mój elegancki **8 dni na próbę**

kawalerski zegarek „à la Bonheur“

z prawdziwymi czarnymi stalowymi kowertami, format płaski, z widzialnym wahadłem kotwicowym i dokładnie uregulowanym 36 godzinnym werkiem, z rubinowymi łożyskami — i zobowiązuje się po ośmiu dniach przyjąć go napowrót, a pieniądze natychmiast zwrócić. Oryginalne ceny fabr. wraz z łańcuszkiem i futerałem za sztukę złr. 8 — ten sam, najlepszej sorty — nadzwyczaj płaski z r. 4; — z kowertami z ołowiami złotymi lub srebrnymi złr. 4.80. Z prawdziwymi kowertami z ołowiami (5 lat niezmienny) złr. 5. Srebrne złr. 6, złote z r. 30. Do każdego zegarka 3-letnia piśmienna gwarancja. Wysyła za darmo pierwszą i największą skład zegarów **MAX BÖHNEL**, zegarmistrz, Wiedeń IV, Margarethenstrasse Nr. 38. Dostawca c. k. urzędników państwowych. Proszę żądać mego wielkiego cennika zawierającego przeszło 1000 rycin wszelkich rodzajów zegarów i towarów złotych i srebrnych — gratis i franco. 397 9

Z piwnic ś. p. Jana Janigi w Krakowie

wysprzedają

bardzo stare, prawdziwe i czyste wina węgierskie Tokaje 8 putowe: w gąsiorach 9 litrowych z r. 1864 do 1878 r., we flaszkach od r. 1831 do r. 1874 i w beczkach po 133 litrów, oraz koniaki, rumy, araki i Malagi. Cenniki starych win w beczkach na żądanie pocztą. **CENY BARDZO NISKIE.** **MARJA JANIGOWA** Kraków, ul. św. Jana 1. 2.

Jedynym, prawdziwym angielskim

środkiem piekności

jest **Balassa** prawdziwe angielskie **Mleko Ogórkowe**

które usuwa natychmiast piegę, plamy wątrobiane, przyszcze liszaje i t. p. i nadaje obliczu świeży młodzieńczy wygląd. Całkiem nieszkodliwe. 184

C. Balassa-s Apotheke

BUDAPEST Erzsébetfalva. Do nabycia w Krakowie u REIMA i Sp. i w każdej aptece i w drogerjach.

Niema już ochoty dopijaństwa

przy zastosowaniu proszku „Zon“ na dowód czego otrzymują tysiące listów dziękczynnych. Proszek „Zon“ może być dodany do kawy, herbaty, potraw lub spirytualij — bez obawy, ażeby pijący o tem się dowiedział. Jest absolutnie nieszkodliwy.

Proszek „Zon“ jest więcej wartym jak wszystkie mowy na świecie o wstrzemięźliwości — gdyż osiąga cudowny skutek, tak, że pijakowi stają się trunki wstrętne.

Zon działa tak cicho i skutecznie, że żona, siostra lub córka, mogą mu bez jego wiadomości podać, tak, że nawet nie będzie wiedział, co spowodowało jego polepszenie.

Zon pogodził tysiące rodzin, tysiące mężczyzn wyratował od hańby i niesławy, którzy potem stali się dzielnymi obywatelami, przemysłowcami.

Sprowadził on niedźmielnego młodzieńca na prawdziwą drogę szczęścia i wiele ludziom przedłużyło życie o szereg lat. — Cena jednej dozy wystarczającej na całą kurację K 10. Wysyła za dyskrecją franco i oclone za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem kwoty. Zamówienia adresować należy do głównego składu 606 6

Ludovco Pollak Mailand (Medjolan Włochy)

Od listów opłaca się 25 hal., karty 10 hal. — Korespondencya we wszystkich językach. 280 Generalny skład na Austro-Węgry M. Feith, Wien VI. Mariabiffratr. 45.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. P. T., iż z dniem dzisiejszym przeniosłem swój

PIERWSZY GALICYJSKI ZOOLOGICZNY

ZAKŁAD Kazimierza Waltera

pod Nr. 31, na ulicę Sławkowską przy plantach w Krakowie.

Dziękując za dotychczasowe łaskawe względy, polecam się nadal Sz. Publiczności. Z poważaniem

Kazimierz Walter.

Baczność! Ponieważ dawny mój lokal wynajęta inna firma, zwracam przeto uwagę, iż mój Zakład znajduje się tylko pod Nr. 31 przy ul. Sławkowskiej, obok plant w Krakowie. 1069 30

MIOD w PLASTRACH, 1 kg. 2 kor., MIOD DESEROWY kuraczejny 5 kg. 6 K 60 h. francol Korzeniewicz, Iwanczany p. l.

LWOWSKA FABRYKA CHEMICZNA „TLEN“ Lwów-Zamarstynów

wyrabia i poleca

Mydła toaletowe od najtańszych do najwykwintniejszych nieustępujące mydłom zagranicznym. Perfumy z naturalnych wysięgów kwiatowych. Woda kolońska zwykła kwiatowa i angielska. Puder „Ennice“ w 3 kolorach, Preparat kancelaryjny Preparaty kolorowe Farby do stempili Guma do sklepania Płyn do wywabiania plam Środki opatrunkowe Kapiela z kwasem węglowym à la Hauheim Kapiela balsamiczne borowinowa Nabyć można we wszystkich aptekach drogerjach i sklepach galanteryjnych. Prospekty i cenniki franco i gratis.

Proszę zażądać

zadarmo i opłatnie mój bogato ilustrowany cennik, obejmujący przeszło 600 rycin doskonałych tanich i trwałych, zegarków oraz przedmiotów ze złota i srebra **Hauns Konrad** Pierwsza Fabryka Zegarków **Brüx Nr. 1450.** (Czechy).

Prawdziwy srebrny remontoir złr 3'80, z podwójnymi kopertami złr 5'75. Prawdziwy srebrny łańcuszek złr. 1'20, 1'50, 1'80, stosownie do wagi. Prawdziwy amer. niklowy remontoir, kotwicowy system Roskopf Patent, wraz z nikl. łańcuszkiem i skórzanym futerałem złr. 2'25, 3 sztuki 6'50, 6 sztuk 12'50. Ten sam z podwójnymi kopertami za sztukę złr. 3'50. Budzik niklowy złr. 1'45, 3 sztuki złr. 4, z tarczą świecąca w nocy złr. 1'65, 3 sztuki złr. 4'50. Ładnego ryzyka! Wymiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. Dla każdego zegarka lata piśmien. gwarancji 3794 3

Alwernia.

Letnie mieszkanie

po 2 i 3 pokoje z kuchnią na sezon letni są do wynajęcia w pięknej, górskiej, lesistej okolicy. Zgłoszenia przyjmuje **Kółko Rolnicze w Alwerni.**

Na Czerwiec!

Księgarnia Katolicka
Dr. W. Miłkowskiego
 w KRAKOWIE
 ulica św. Jana 1. 6. (Hotel Saski)
 poleca:

Czesnowska M. br. Czytania i rozmyślenia na cześć Serey Pana Jezusa kor. 1.
 Lefebvre R. ks. Miesiąc czerwiec składający się z trzech nowen i 30-dniowego nabożeństwa o życiu wewnętrznym Chrystusa. kor. 2.80
 Prokop O. kapucyn Miesiąc Naj. Serey Jezusowego opr. w płótno ang. z futerałem kor. 2.
 Jestto jedyne naboż. do N. Serey Jezusowego wielkim drukiem, a więc nadające się dla osób starsz. Na porto od każdej książki należy dołączyć 45 hal. od 2 lub 3 tylko 55 hal.

L. 104839/02 B.
Ogłoszenie licytacji.
 Magist. stoł. król. m. Krakowa rozpisuje niniejszem publiczną licytację ofertową na budowę kanału miejskiego w ulicach Straszewskiego, Podzamcze i Kanoniczej. 1133 3
 Termin złożenia pisemnych ofert wyznacza się na dzień 5 czerwca 1905 r. godzinę 12 w południe w biurze Budownictwa miejskiego.
 Warunki ogólne i szczegółowe budowy oraz plany można przeglądać w Budownictwie miejskiem, gdzie również wykaz robót objętych licytacją otrzymać można.
 Prezydent miasta
LEO.
 Kraków d. 25 maja 1905.

L. 614.
Konkurs
 Gmina miasta Brzostka rozpisuje konkurs na posadę lekarza miejskiego z roczną placą 1000 Kor. Ubiegający się o tę posadę mają wnieść do tutejszej Zwierzchności gminnej miejskiej podania udokumentowane świadectwami najdalej do dnia 15 czerwca 1905. Wymaganą jest kilkoletnia praktyka lekarska. 1132 3
Zwierzchność gminna.
 Brzostek, d. 25 maja 1905.
 Burmistrz.
 Andrzej Tutecki.

Podróżujący za prowizją!
 Dobrze prosperujący interes fabryczny ozdób na trumny i przyborów pogrzebowych poszukuje na Galicję zdolnego zastępcę, mającego stosunki z najlepszymi stolarniami i zakładami pogrzebowymi za wysoką prowizją. Posada stała i korzystna. Zgłoszenia pod F. W. L. 1000 postlagernd Weipert (Czechy). 1130
 Potrzebny 1078
zdolny pomocnik
 zegarmistrzowski do zakładu p. firmą Wł. Limanowski w Sukiennicach, Kraków.
 Fabryka maszyn na Morawach,
 Mający na sprzedaż lub wydzierżawienie

majątki
 lub mający chęć kupna lub wydzierżawienia zechcą zgłosić się do Józefa Danca Bochnia. 969

Ożeni się kawaler
 przyjemnej powierzchowności, właściciel fabryki władający 3-ma językami, lat 32, z panną lub wdową bezdzietną, wyznania katolickiego, lub ewangelickiego, z posagiem 10.000 zlr. — Interes szacowany do 30.000 zlr. Łaskawo zgłoszenia z fotografią pod lit. H. K. uprasza nadsyłać do Adm. Głosu Nar. 1109 3

ZEGIESTÓW Zakład zdrojowo-kapielowy

w Galicyi nad Popradem. 1013 15
 Poczta i telegraf w miejscu.

Kapiele gazowo-wodne, błotne, hydropatyczne i rzeczne. — Pora kąpielowa od 20 maja do końca września. — Dwie restauracje. — Pensjonat z całym utrzymaniem, zależnie od pokoju od 8 Kor. dziennie. — Lekarz ordynujący: **Dr. Tymoteusz Piotrowski**, asystent kliniki akuszerji. były sekundariusz szpitala św. Łazarza. — **Woda Żegiestowska** najcenniejsza szczawa-żelazista znajduje się we wszystkich składach wód mineralnych. Prospekta i wyjaśnienia przesyła na żądanie odwrotną pocztą. **Zarząd Zakładu zdrojowo-kapielowego w Żegiestowie.**

Założony w r. 1872
Zakład rzeźbiarsko-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
 przy ulicy Rakowieckiej 1. 7, podejmuje się wszelkich robót w zakres kamieniarsstwa wchodzących, tak w miejscu, jak i na prowincji, oraz poleca ogromny wybór gotowych pomników i grobowców familijnych po cenach bardzo niskich. 584 0

N. in. 26.
Hala licytacyjna
c. k. Sądu powiatowego cywil.
 w Krakowie, ul. św. Jana Nr. 3
 w środę d. 31 maja 1905 o godz. 9 i w dniach następnych będą sprzedane:
 Kilka tysięcy książek polskich, francuskich, niemieckich, rosyjskich i czeskich, oraz kilkadziesiąt obrazów między innymi i drugimi, dużo drogocennych a między książkami także dzieła z XVII wieku. Łóżka, stoliki, etażerki, szafki nocne, stoły, batysty, zefiry, portmonetki skarpetki, pończochy, płótno, wazony majolikowe, koldry, firanki, obrusy, paski, żakiety i damskie, zarzutki męskie.
 Kraków, 29 maja 1905.
 Blizsze szczegóły na tablicach w hali umieszczonych.

Piwo eksportowe „specjalność firmy“
Piwo pilzneńskie „Urquell“
Porter angielski „Imperial“
 poleca firma
I. WENTZL, Kraków.
 Telefon 14. Telegram: **Wentzl Kraków.**
 Cenniki wysyła się opłatnie. 831

Rządowo uprawnione biuro dla
Spraw Wojskowych
 (Albin Schanil)
 tylko we Wiedniu, 17. Bezirk Hauptstrasse 67.
 Fachowe objaśnienia i rady we wszystkich sprawach wojskowych dotyczących powołanych do służby, pełniących służbę, oraz oficerów rezerwowych i załogi. Podania według wymagań praw wojskowych. Umieszczanie muzykantów wojskowych. Przyjęcia do szkół kadeckich. — Prospekty darmo i opłatnie.

Brady'ego przedtem Mariacelskie kropie żołądkowe
 z powodu swego pobudzającego i wzmacniającego działania na organa trawienia przy: braku apetytu, zaburzeniach, w organach trawienia i innych cierpieniach żołądka powszechnie polecane.
 PROSZĘ ŻĄDAĆ W APTEKACH WYRAŹNIE TYLKO BRADY'ego KROPLI ŻOŁĄDKOWYCH. 3370 1 10
C. BRADY. Apteka pod królem węgiersk.
 Wien I. Fleischmarkt 1.

Rządowo uprawniona
Fabryka wód mineralnych i specyjaln. leczniczych
 pod firmą
K. RZĄCA I CHMURSKI
 w Krakowie, ul. św. Gertrudy, L. 4.
 wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego krak., polecane przez toż Towarzystwo 3200
WODY MINERALNE SZTUCZNE
 odpowiadające składem chemicznym wodom:
 Bilńskiej, Gieshüblerskiej, Salterskiej, Dichty, Homburg, Kissingen, tudzież specyjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną oraz wody mineralne normalne z przepisu prof. **Jaworskiego.** Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach
 Cenniki na żądanie darmo.

Na sezon letni mieszkanie do wynaj.
 w uroczej dolinie wśród lasu świerkowego nad brzegiem Popradu w Mni. zku. 2 kilometry od stacji kol. Piwnicznej, poczta Mniszek (Spiz) — przy gościńcu — kapiele w Popraźnie — jest kilka mieszkań składających się z 2 pokoi i kuchni i 3 pokoi i kuchni z meblami i opałem po bardzo niskiej cenie do wynajęcia. Dalszych informacji udziela Zarząd Zamku Lubowelskiego, poczta Lublō (Spiz Węgry) — ewentualnie stróż na miejscu. 1107 6

PANNA uzdolniona w interesie masarskim, znajdzie umieszczenie. Zgłosz. do Adm. Głosu Nar. 1125 4

W uroczej dolinie rzeki Soły, przy lesie szpilkowym w Międzybrodziu, jest do wynajęcia na sezon letni mieszkanie, składające się z 2 pokoi i kuchni; nabiła, obsługa, opał w miejscu. Kąpiel w rzece Sole. Do miasta Kęt, gdzie najbliższa stacja kolei północnej, godzina, od Żywca 2, a do Białej 3 godziny. — Blizszych wyjaśnień udzieli **Wojciech Kurdziel**, kierownik kamieniołomu w Międzybrodziu, poczta Porąbka koło Kęt.

Przeciw poceniu się nóg!
 Znakomity i niezawodny środek
SUDOL
 Sposób użycia umieszczony wewnątrz. Cena flakonu 80 hal. Wyrób i skład główny:
Apteka pod „złotym słoniem“ 1100 15

H. Bartmański i Ska
 Kraków, Grodzka 22.
 Pijącym wody mineralne, poleca
Fabryka wyrobów cukierniczych
J. Siermontowskiego
 w Krakowie, ul. Bracka.
 Znane z dobroci pierniki
 30 sztuk za 1 kor. 1112 1

Jabłka 5 kg. koszyk stonowych po 2 K 50 h. za samych najlepszych po 3 K 20 h. za 90 cent. 5 kilo jabłek kuchen. przesyła opłatnie 820
Spółka sadow.-ogrodn.
 w Tarnowie.

Letnie mieszkanie
 dwa lub trzy pokoje i kuchnia w Marcinkowicach koło Nowego Sącza, powietrze górskie, kąpiel w Dunajcu 100 kroków, stacja kolei poczta 500 kroków.
 Wiadomość Kółko Rolnicze Marcinkowice poczta 1104 Kłęczany.

Lekcje jez. rosyj.
 z wykładem polskim, niemieckim lub francuskim. Adres w Adm. Głosu Nar. od 6—7 codziennie. 947 0

3 buhajki
 rasy półkrwi Simentalskiej zdolne do skoku w **Długim** stacja i poczta Jedlicze. 1114 3

„ARS“ SALON sprzedawca obrazów i rzeźb i obrazów artystów polskich, otwarty codziennie w dni powszednie od 10 do 5 rana od 2 do 5 po południu.
 Ul. Bracka 5, na parterze

Willa nowa
 w pięknej okolicy zachodniej Galicji 2 kilometr. od kolei 4 miasta powiatowego przy szosie, dobrymi budynkami gospodczymi, 122 morgi roli i 12 ogrodem, stawem, lub samą willą z budynkami i kilkanastu morgami gruntu do sprzedania
DOM 3 pokoje, kuchnia, spiżarnia, przedpokój i 2 piwnice, stajnia, stodoła 1/2 morga ogrodu, bliź miasta, koleji i lasu do sprzedania. Pośrednictwo wykonywane, zgłoszenia przyjmują Administ. „Głosu Nar.“ p. 190

Poszukują się
agenta podróżującego
 dla rozsprzedaży szat kościelnych własnym wozem i kołmi za prowizją i stałą placę; wymagana kaucja w gotówce lub zabezpieczona.
 Oferty lub zgłoszenia osobiste pod **„LITURGIA“** Krosno. 1115

Agenta podróżującego
 przyjmie fabryka chemiczna „Ster“ Stróże. 1126
SPRZEDAŻ
mebli antycz. i zwyk.
 następujących:
 Sekretarz machon. Inkrustow., wspinały żyrandol (antyk) z brązu, 6 świec, szafy inkrust., biurka mahoniowe i palisana. Łóżka machon. palisana., antyk sekretarz inkrust. rzeźbiony z brzoźkami. Garnitury machon. Porcelana, dywany różne inne piękne okazy antyczne jako też meble zwykłe i garderob.
Leopoldyna Machowska
 Kraków, ul. Szewska Nr. 5, I piętro

TOWARZYSTWO
Pomocy Kredytowej
 ul. Floryańska 1. 16. I. p. udziela Członkom swym pożyczek pod dogodnymi warunkami, eskontuje weksle, przyjmuje wkładki Oszczędności placąc 5 pre. 60
 Dyrekcja.

Student z Królestwa
 udziela **lekcji rosyjskiego**
 Oferty poste rest. dla S. W. Kraków. 112

Mieszkania od 1 lipca
 Wolska 28 II p. 5 pok. przedp., weranda, kuchnia i balkon od ulicy. — II p. 5 pok. przedp. weranda, kuchnia i balkon od ulicy. — I. p. 5 pok. przedp., weranda, kuchnia i balkon od ulicy. — II piętro 5 pok. przedpokój, weranda i kuchnia. — Do każdego z powyższych mieszkań dołączyć można na życzenie stajnię na 2 konie. — Wiadomość u stróża domu.

Mieszkanie letnie
 1 lub 2 pokoje w lesistej okolicy położone, z wiktami dla całej rodziny. Blizsza wiadomość u **R. Fuchsowa Ujsoły** poczta Rajcza. 1125

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: **Dr. Antoni Beaupré**
 w Drukarni „Głosu Narodu“ w Krakowie, pod zarządkiem **S. Szembeka.**